

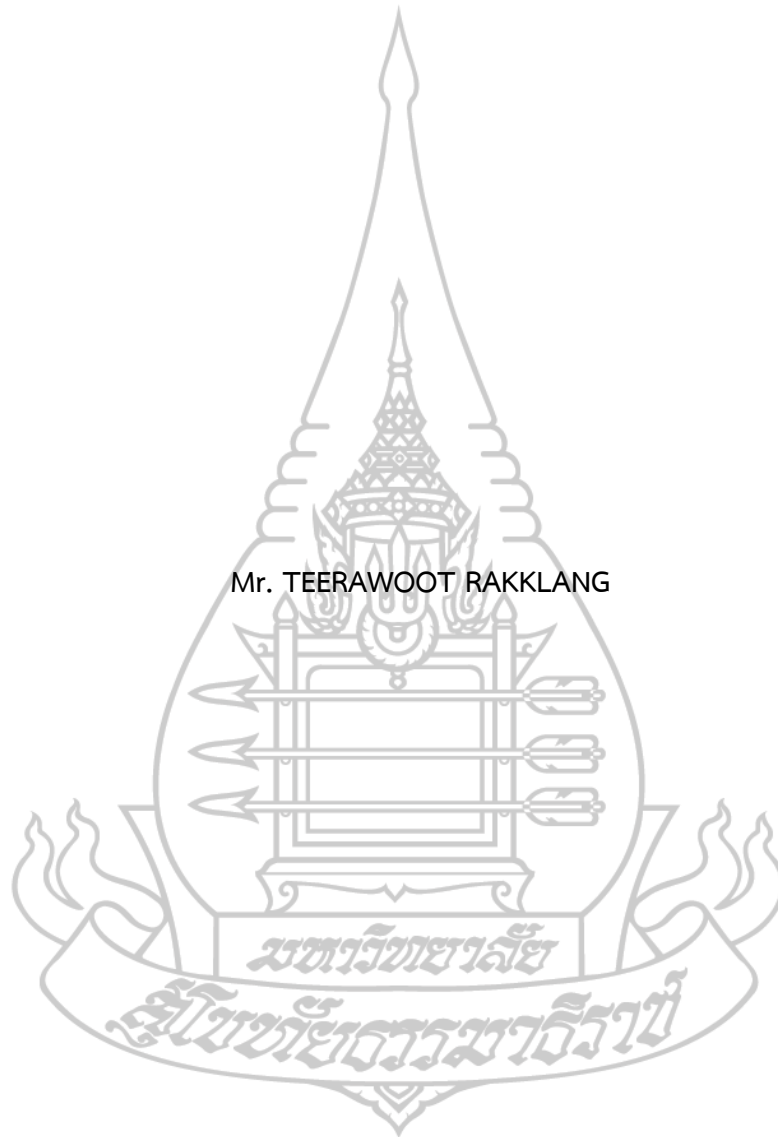
แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา
สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

พ.ศ. 2566

Guidelines for Curriculum Administration in 21st Century of Schools
under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization

Mr. TEERAWOOT RAKKLANG

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Educational Administration
School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University

2023

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ชื่อและนามสกุล	นายธีรวุฒิ รักกลาง
แขนงวิชา / วิชาเอก	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศจี จิระโร)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษา คำนวณค่าอิสระ แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
ผู้ศึกษา นายธีรวุฒิ รักกลาง รหัสนักศึกษา 2632301236
ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาการบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุทธิวรรณ ตันติรจนาวงศ์ ปีการศึกษา 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา 2) ศึกษาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 313 คน ได้จากการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือการวิจัยที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่าเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษามีค่าความเที่ยงเท่ากับ .96 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบรายคู่ พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กแตกต่างกับสถานศึกษาขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษในทุกด้าน และ 3) แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 พบว่า สถานศึกษาควรนำทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 มาใช้วิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทท้องถิ่น มีการประชุมวิพากษ์หลักสูตรก่อนนำไปใช้ มีคณะกรรมการขับเคลื่อนและนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และมีการเสริมสร้างเครือข่ายการพัฒนาหลักสูตรกับสถานศึกษาในหน่วยงานอื่น

คำสำคัญ การบริหารหลักสูตร ศตวรรษที่ 21 องค์การบริหารส่วนจังหวัด

Independent Study title: “Guidelines for Curriculum Administration in 21st Century of Schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization”

Author: “Mr. TEERAWOOT RAKKLANG”; ID: “2632301236”;

Degree: Master of Education (Educational Administration)

Independent Study Advisor: Associate Professor Dr. Suttiwan Tuntirojanawong;

Academic year: 2023

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the curriculum management in the 21st century of schools; 2) to study the curriculum management in the 21st century of schools, as classified by school size; and 3) to propose guidelines for curriculum management in the 21st century of schools under Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization.

The research sample consisted of 313 administrators and teachers in schools under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, obtained by tables of Krejcie and Morgan and stratified random sampling based on school size. The research instruments were a questionnaire on curriculum management in the 21st century of schools with a reliability of .96, and an interview form on guidelines for curriculum management in the 21st century of schools. Statistics employed for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, one-way ANOVA, pairwise comparison using Scheffe's method, and content analysis.

The research findings revealed that 1) the overall and each aspect of curriculum management in the 21st century of schools were rated at the high level, and the specific aspects; could be ranked based on their rating means from the highest to the lowest as follows: preparing school curriculum, planning to use school curriculum, using school curriculum, analyzing school context, and evaluating the use of school curriculum; 2) regarding comparison results of curriculum management in the 21st century of schools, as classified by school size, it was found that the overall curriculum management in the 21st century of schools was significantly different at the .05 level. Regarding pairwise comparison results, it was found that the small schools were significantly different from the medium, large and extra-large schools in all aspects at the .05 level; and 3) guidelines for curriculum management in the 21st century of schools, it was found that schools should use the skills of learners in the 21st century to analyze the curriculum to be consistent with the local context, arrange a meeting to critique the curriculum before it was used, having supervision committee to continuously monitor the use of the curriculum, and having the curriculum development networks with schools in other agencies.

Keywords : Curriculum management, 21st Century, Provincial administrative organization

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายท่าน ในโอกาสนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สุพธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ผู้ให้คำแนะนำปรึกษา ช่วยเหลือ ตรวจสอบ พร้อมแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ในงานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์. ดร. ศจี จิระโร กรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้ความรู้และข้อแนะนำที่ดี ที่ช่วยพัฒนาความคิดของผู้วิจัยในการทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ ให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตลอดจนคณาจารย์แขนงวิชาบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ตลอดระยะเวลา ที่ผู้วิจัยศึกษาอยู่ที่นี้ ตลอดจนเพื่อน ๆ พี่น้อง แขนงวิชาบริหารการศึกษา ที่ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณครอบครัวของข้าพเจ้า ที่สนับสนุนและคอยเป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาวิจัย

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีในครั้งนี้แด่คุณบิดา มารดา คณาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

นายธีรวุฒิ รักกลาง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฅ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
นิยามศัพท์	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	9
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	11
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา	12
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	28
บริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
การวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	62

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา	69
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา	77
บทที่ 5 สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	88
สรุปการวิจัย	88
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	103
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	113
ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	114
ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	122
ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ	130
ง การตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ	135
จ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ	140
ประวัติผู้ศึกษา	149

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1 การสังเคราะห์กระบวนการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา	26
ตารางที่ 2.2 สรุปประเด็นสำคัญในการนำกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปปฏิบัติ	33
ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565	39
ตารางที่ 2.4 ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565	40
ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การ บริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา	53
ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม	62
ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวิเคราะห์ บริบทสถานศึกษา	63
ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	64
ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตร ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา	65
ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตร ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้หลักสูตร สถานศึกษา	67
ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตร ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	68

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตร ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนก ตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม	70
ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)	71
ตารางที่ 4.10 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์ห้บริบทสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe’s method)	72
ตารางที่ 4.11 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe’s method)	73
ตารางที่ 4.12 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe’s method)	74
ตารางที่ 4.13 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe’s method)	75
ตารางที่ 4.14 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาด ของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธี ของเชฟเฟ้ (Scheffe’s method)	76

ฉ

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
ภาพที่ 2.1 กรอบความคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	32

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกศตวรรษที่ 21 เป็นยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเต็มไปด้วยปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากการแย่งชิง ทรัพยากร ความแตกต่างของความคิดทางการเมือง ศาสนา เศรษฐกิจ รวมทั้งเทคโนโลยีการสื่อสาร ไร้พรมแดน เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้พลโลกสามารถรับรู้ทั้งประเด็นของความร่วมมือและความขัดแย้ง รวดเร็วขึ้นมาก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สภาพสังคมและเศรษฐกิจของศตวรรษที่ 21 อยู่ในช่วงเวลาในที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่มีความเป็นโลกาภิวัตน์มากขึ้นอย่างรุนแรงในทุกมิติไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือสิ่งแวดล้อม ดังนั้น เมื่อพิจารณาบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป ระบบการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับตัวอย่างต่อเนื่องและสอดคล้องเช่นกัน เพราะการศึกษาในฐานะ ที่เป็นรากฐานของการผลิตทรัพยากรมนุษย์ต้องได้รับการพัฒนา เพื่อให้รองรับกับสภาพความเป็นจริง ของสังคม (วิจารณ์ พานิช, 2555; สกล สุวรรณพิสิทธิ์, 2559;) โอกาสประการหนึ่งที่มาพร้อมกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะในช่วงสองทศวรรษ ที่ผ่านมา คือ ความก้าวหน้าของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างก้าวกระโดด ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสาร การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม ตลอดจนมีบทบาทสำคัญในการทำงาน ของชุมชนทั่วโลกทั้งภาครัฐบาลและเอกชน (ฮิวจ์ เดลานี, 2562) ระบบการศึกษาที่สามารถปรับตัว ตามพลวัตของศตวรรษที่ 21 ได้ จะสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมในปัจจุบันได้อย่าง มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 นี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสม เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมสำหรับสังคมแห่งอนาคต เนื่องจากสถานการณ์โลกในศตวรรษที่ 21 มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 ผู้เรียนต้องมีทักษะสำคัญที่จำเป็นในการใช้ชีวิต แม้หลายทักษะจะเป็นทักษะเดิม จึงต้องเพิ่มความเข้มข้นและความสามารถในการนำไปใช้ในสถานการณ์ที่ซับซ้อน อีกส่วนหนึ่งเป็นทักษะใหม่ที่ต้องบ่มเพาะและพัฒนาให้เกิดแก่ผู้เรียน อาทิ ความรอบรู้ด้านการเงิน การเป็นผู้ประกอบการ ความรอบรู้ด้านพลเมือง ทักษะการสร้างสรรค์และการผลิตนวัตกรรม การคิดเชิงวิพากษ์ การร่วมมือรวมพลังความเป็นผู้นำ และความสามารถในการปรับตัว (ทิตนา แคมมณี และคณะ, 2562) การศึกษาที่ดีสำหรับคนยุคใหม่นั้นจึงไม่เหมือนการศึกษาเมื่อในอดีต จะต้องเปลี่ยนรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนไปอย่างสิ้นเชิง (วิจารณ์ พานิช, 2555) ระบบการศึกษาต้องมีการ

ปรับปรุงและพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง อีกทั้งจะต้องปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนา หรือยุทธศาสตร์การพัฒนาเสียใหม่ โดยจะต้อง ทำการพัฒนาคนอย่างเต็มศักยภาพ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เพื่อให้เป็นคนที่มีความรู้ มีความรู้ สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนา รู้จักตัวเองตลอดจนรู้เท่าทันพลวัตของโลกในอนาคต แต่ละประเทศต้องเตรียมคนรุ่นใหม่ ที่มีทักษะและความสามารถในการปรับตัว มีคุณลักษณะสำคัญ ในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ได้อย่างรู้เท่าทัน สงบ สันติ มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมและ เพียงพอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) ปรัชญาการจัดการศึกษา จึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลในองค์รวม ทั้ง มิติของความรู้และคุณธรรมคู่กัน เพื่อให้เกิด การพัฒนาอย่างยั่งยืนอันจะส่งผลให้ประชาคมโลกอยู่ ร่วมกันอย่างสันติสุข ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และโลกาภิวัตน์ตลอดจน การเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่เร่งรีบและคาดการณ์ได้ยากและมีความซับซ้อนมากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ละ ประเทศจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมประชากรของตนเพื่อรับมือสถานการณ์ดังกล่าว

การบริหารหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา เปรียบเสมือนการกำหนด ทิศในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติที่ต้องการให้ หลักสูตรช่วยพัฒนาบุคคลต่าง ๆ ให้เป็นคนที่มีความรู้ความสามารถและพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน นอกจากนี้หลักสูตรยังช่วยทำให้บุคคลต่าง ๆ สามารถกำหนดแนวทางในการประกอบอาชีพตาม ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของตนเอง เพื่อบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์แก่สังคมและ ประเทศชาติ ตลอดจนช่วยพัฒนาประเทศชาติไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นการบริหารหลักสูตร จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดผลตามจุดมุ่งหมายที่ สำคัญของหลักสูตรสถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็ม ตามศักยภาพสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและดำเนินการนำ หลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากสถานศึกษา จะต้องพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมส่วนสำคัญแล้วยังต้องมีการบริหารจัดการหลักสูตรที่มี ประสิทธิภาพโรงเรียนควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาซึ่ง นับเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา (กรมส่งเสริมการปกครองส่วน ท้องถิ่น, 2564)

การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่สำคัญของการบริหารงานวิชาการ เพราะเป็นตัวกำหนดหรือกรอบของแนวปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น หลักสูตรจะกำหนดสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับ ประสบการณ์ต่าง ๆ นำไปสู่การสอนเป็นกระบวนการ หรือวิธีการหนึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมาย หรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ ครูผู้สอนจึงต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอนและ การ

วัดประเมินผลว่า ผู้เรียนบรรลุตามที่กำหนดไว้หรือไม่ มากน้อยเพียงใด พร้อมนำไปสู่ การพัฒนา หลักสูตรปรับปรุงหลักสูตร ซึ่งเป็นการบริหารที่กว้างขวาง ครอบคลุมหลายมิติที่เกี่ยวข้อง กับบุคคล หลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบต่าง ๆ มากมาย หลักสูตรจัดทำขึ้นด้วยความร่วมมือ ของ บุคลากรและผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ในการนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถไปสู่มาตรฐานการเรียนรู้ ที่มี ทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง (ชวลิต ชูกำแหง, 2559) และการพัฒนาหลักสูตรเป็นแนวทางและเกณฑ์มาตรฐานในการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตร เป็นเครื่องมือสำคัญในการเปลี่ยนแปลงจุดมุ่งหมายและนโยบายทางการศึกษาของชาติสู่การปฏิบัติ ตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579 ที่ว่า ผู้เรียน ทุก คน ทุกกลุ่มเป้าหมายจะต้องได้รับบริการการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานอย่างเท่าเทียม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและแนวปฏิบัติในการเสริมสร้างประสิทธิภาพของการ จัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดกับตัว ผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความ เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียน มีทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม หรือ 3R และ 8C ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้ 3 R ได้แก่ Reading คือ อ่านออก (W) Riting คือ เขียนได้ และ (A) Rithmetic คือ ทักษะในการคำนวณ 8C ได้แก่ Critical thinking and problem solving คือ ทักษะในการคิดวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและ สามารถแก้ไขปัญหาได้ Creativity and innovation คือ คิดอย่างสร้างสรรค์และคิดเชิงนวัตกรรม Cross-cultural understanding คือ ความแตกต่างของวัฒนธรรมรวมถึงกระบวนการคิดข้าม วัฒนธรรม Collaboration teamwork and leadership คือ ความร่วมมือ ทำงานแบบทีม และ ภาวะในการเป็นผู้นำ Communication information and media literacy คือ มีทักษะในการ สื่อสารและการรู้เท่าทันสื่อ Computing and IT literacy คือ ทักษะในการใช้คอมพิวเตอร์รวมถึงการ รู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยี Career and learning skills คือ มีทักษะอาชีพและการเรียนรู้ และ Compassion คือ มีเมตตากรุณา มีคุณธรรม รวมถึงการมีระเบียบวินัย (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2560) นอกจากนี้การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องการให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางด้าน ทักษะชีวิตและอาชีพ สมรรถนะทักษะด้านสารสนเทศ โดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญ ที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่งความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน โดยจะอ้างถึง รูปแบบ (Model) ที่พัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership for 21st Century Skills) ที่มีชื่อย่อ ว่า เครือข่าย P21 ซึ่งได้พัฒนากรอบแนวคิด เพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความช านาญการและ

ความรู้เท่าทันด้านต่าง ๆ เข้าด้วยกัน เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการท างานและการดาเนินชีวิต (วิจารณ์ พานิช, 2555) ในส่วนของสมรรถนะของครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมรรถนะของการใช้เทคโนโลยีในการบูรณาการการจัดการเรียนการสอน ครูควรมีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนการสอน สามารถบูรณาการเทคโนโลยี สื่อสารสนเทศกับกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อสร้างบรรยากาศทางการเรียนที่สนับสนุนการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้สูงสุด รวมถึงครูควรมีสมรรถนะ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการพัฒนาวิชาชีพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2557)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของคนไทยทุกคน ที่รัฐต้องจัดให้เพื่อพัฒนาคนไทยทุกช่วงวัยให้มีความเจริญงอกงามทุกด้าน เพื่อเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการพัฒนาทักษะ คุณลักษณะและสมรรถนะในการประกอบสัมมาชีพ และการดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขอันจะนำไปสู่เสถียรภาพ และความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติที่ต้องพัฒนาให้เจริญก้าวหน้า ทัดเทียมนานาประเทศในเวทีโลกท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 (กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2566) สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีภารกิจจัดการศึกษาท้องถิ่นใน การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิตการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญาอารมณ์ บุคลิกภาพและสังคมให้ผู้เรียนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความสามารถขั้นพื้นฐานรวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการวิชาชีพ ความสามารถในการประกอบการงานอาชีพและทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียน มีความรู้คู่คุณธรรมและมีความสำนึกในความเป็นไทย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546) เพื่อเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ ของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565 กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดเตรียมความพร้อมใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เน้นการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2564)

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น มีภารกิจกำกับดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในสังกัดทั้ง 58 แห่ง ในการส่งเสริม สนับสนุนช่วยเหลือและพัฒนาสถานศึกษาให้เกิดความเข้มแข็งด้วยรูปแบบวิธีการที่หลากหลาย ภายใต้วิสัยทัศน์ คือ “โคราชโฉมใหม่ คนคุณภาพ ศูนย์รวมเศรษฐกิจการค้า เมืองแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน” โดยในปีการศึกษา 2565 มีจำนวนนักเรียน 29,366 คน มีครูและบุคลากรทางการศึกษา 1,639 คน (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2565) จากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ระดับชาติ (O-NET) ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในปี พ.ศ. 2565 ผลการประเมินของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 47.99 วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 21.32 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 31.19 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 28.04 ผลการประเมินของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 วิชาภาษาไทย คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 42.76 วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 32.22 วิชาภาษาอังกฤษ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 21.23 วิชาคณิตศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 19.00 วิชาวิทยาศาสตร์ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 26.63 ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือ สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา หรือสูงกว่าระดับประเทศ ดังจะเห็นได้จาก ผลการทดสอบในบางวิชายังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ และบางรายวิชาลดลงเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แสดงให้เห็นมุมมองปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ ผู้เรียน การจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดยังไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้น จะต้องมีการบริหารจัดการส่งเสริมงานวิชาการ โดยเฉพาะด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

จากเหตุผลและความสำคัญจำเป็นดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาเป็นสิ่งสำคัญเร่งด่วนในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษา วางแผนปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ตลอดจนเป็นแนวทางให้หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง และต้นสังกัดพิจารณา ปรับปรุงกำหนดนโยบายเพื่อให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลที่ดีต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

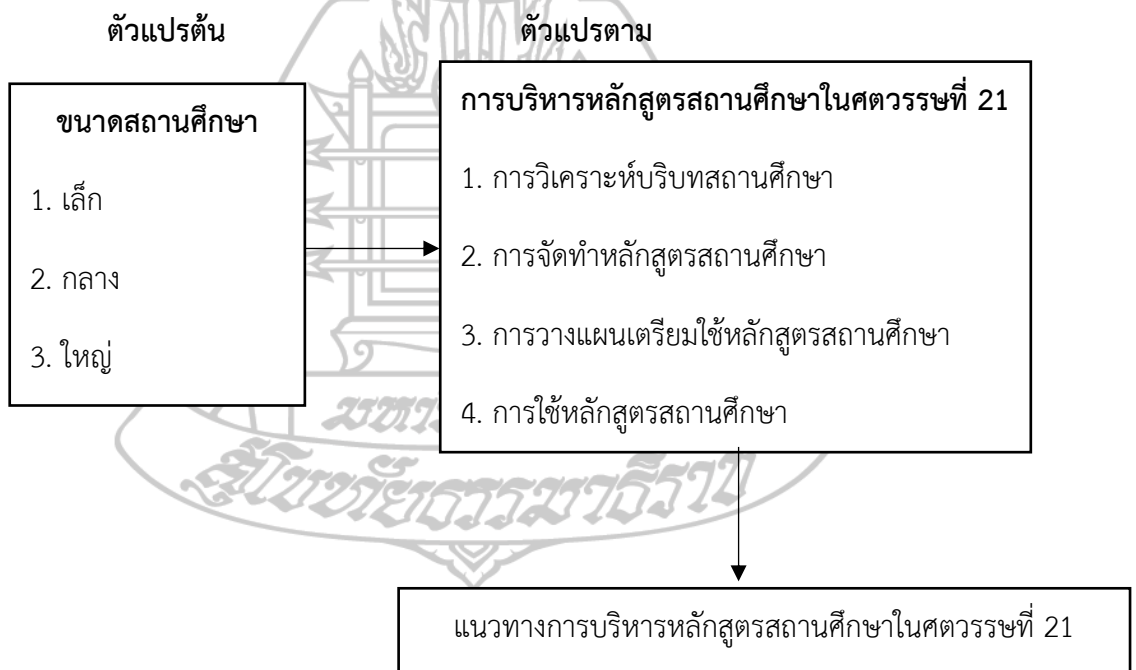
2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

2.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

3. กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรของนักวิชาการ ได้แก่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ประสาท เนืองเฉลิม (2553) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2561) ปฏิภาณ ตระการ (2561) มารุต พัฒนาผล (2562) ปุณศรีกร พรชนะวัฒนา (2562) สิทธิพล อัจฉินทร์ (2567) Taba (1962) และ Saylor & Alexander (1974) และได้สังเคราะห์กระบวนการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3. การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยศึกษาและเปรียบเทียบตามขนาดสถานศึกษาดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. สมมติฐานของการวิจัย

การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในด้านต่าง ๆ 5 ด้าน คือ

- 5.1.1 การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา
- 5.1.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 5.1.3 การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- 5.1.4 การใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- 5.1.5 การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,639 คน

6. นิยามศัพท์

6.1 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการและการดำเนินงานดูแล ความคุม เอาใจใส่ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ปรับปรุง แก้ไข การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรการวางแผนใช้หลักสูตร การนำ หลักสูตรไปใช้ การนิเทศกำกับติดตาม และการประเมินการใช้หลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการศึกษา หรือชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

6.2 การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การวางแผนและ ดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และเกิด ประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3)

การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

6.1.1 การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งมีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

6.1.2 การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น /สัดส่วน เวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ได้อย่างเหมาะสม จัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระหรือรายวิชา ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างชัดเจน

6.1.3 การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนการนำไปใช้จริงทุกภาคเรียน การวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร จัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ

6.1.4 การใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย โดยวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการออกแบบการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดหลักสูตร มีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ เทคโนโลยี มีการวิจัยการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประเมินการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกภาคเรียน นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้

ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงงาน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

6.1.5 การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา มีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน การกำกับติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา มีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

6.3 แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 หมายถึง วิธีการหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

6.4 ขนาดสถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนขนาดต่าง ๆ ตามจำนวนนักเรียนที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมากำหนด แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม

6.4.1 ขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 499 คน

6.4.2 ขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500 - 1,499 คน

6.4.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 1,500 - 2,499 คน

6.4.4 ขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ผู้บริหารได้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นสภาพและแนวทางในการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เป็นไปตามกระบวนการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7.2 ครูนำข้อมูลที่ได้ออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

7.3 สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่สอดคล้องเหมาะสมกับขนาดสถานศึกษา

7.4 องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษานำทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้ศึกษาได้สรุปขอบข่ายการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
 - 1.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 1.4 กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา
2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.3 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 - 2.4 การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21
3. บริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 3.2 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 3.3 ผลการดำเนินงานพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

1.1 ความหมายของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ได้มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรไว้หลายท่าน ดังนี้

สุวารี ยะนะเลิศ (2550) สรุปว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การบริหารจัดการของโรงเรียนที่นำหลักสูตรไปปฏิบัติ และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการวัดผลประเมินผลผู้เรียน

วิรุฬ เกิดภักดี (2551) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรว่า หมายถึง การวางแผน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร และการติดตามประเมินผลในการนำหลักสูตรไปใช้

เอกสิทธิ์ จุลโคตร (2554) สรุปว่าการบริหารงานวิชาการหรือการบริหารหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กระบวนการบริหารที่บุคลากรในสถานศึกษาทุกฝ่ายร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อจัดกิจกรรมเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การส่งเสริมผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ผู้เรียนมีความเข้าใจและพัฒนาตนเองให้เกิด คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม เป็นคนดีเป็นคนเก่ง และมีความสุข

วัชรวาลี วัชรวิวงศ์ ณ อยุธยา (2552) ได้กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การจัดการ และการดำเนินการ การควบคุมดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบัน การศึกษาเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถาบันการศึกษานั้นให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการบริหารงานการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการหลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) กล่าวถึงการบริหารจัดการหลักสูตรเป็นการบริหารงานที่มีขอบข่ายกว้างขวางครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ มากมาย เปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิด ในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด การบริหารจัดการหลักสูตรประสิทธิภาพต้องมีการวางแผน การดำเนินงานอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง การส่งเสริมสนับสนุน ทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร ตลอดจนมีการพัฒนาศักยภาพ

ผู้เกี่ยวข้อง เพราะสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

เทิดศักดิ์ บุญรินทร์ (2555) สรุปว่าการบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินหลักสูตร เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้เช่น มีการเตรียมการเกี่ยวกับหลักสูตร ได้แก่ การวางแผนหลักสูตร การใช้หลักสูตร การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นต้น

รัตนา ดวงแก้ว (2561) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา เป็นการดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใน 3 ด้าน คือ 1) การส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การนำหลักสูตรไปใช้ในการเรียนการสอน ระดับชั้นเรียน และ 3) การกำกับดูแลคุณภาพโดยนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร จัดระบบประกันคุณภาพภายใน และวิจัยติดตามผลการใช้หลักสูตร

Beauchamp (1981) ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตร หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติประกอบด้วยกระบวนการที่สำคัญที่เปลี่ยนแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน การพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินงานดูแล ความคุม เอาใจใส่ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ปรับปรุง แก้ไข การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เริ่มตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรการวางแผนใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศกำกับติดตาม และการประเมินการใช้หลักสูตร โดยใช้ทรัพยากรการศึกษาหรือชุมชนที่มีอยู่อย่างจำกัดให้คุ้มค่าให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.2 ความสำคัญของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

ฉันท ชาติทอง (2550) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคน ในสังคมเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายกำหนดไว้โดยมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคล สามารถปลูกฝังพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม วางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนสอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง ทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถ ความสนใจ ความถนัดที่แท้จริงของตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรมีความสำคัญต่อการวางแผนงานวิชาการเป็นการจัดระบบข้อมูลเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคุมดูแลเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตร

รุ่งทิพา จันทน์วัฒนวงษ์ (2557) การบริหารหลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้จริงในการพัฒนาผู้เรียนซึ่งต้องอาศัยการทำงานจากหลายฝ่าย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อน

หลักสูตรไปในทิศทางที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายหลักสูตร โดยมีทั้งการบริหารงานบุคคล งานวิชาการ งานงบประมาณ รวมไปถึงงานบริการ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้

สุทธิวรรณ ตันตริจนาวงศ์ (2564) ได้อธิบายความสำคัญของการบริหารจัดการหลักสูตร ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในทุกระดับชั้น ซึ่งมีความสำคัญดังต่อไปนี้

1. ช่วยให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการนำหลักสูตรไปใช้ โดยการแปลงหลักสูตรไปสู่การเรียนการสอน มีการวางแผนการสอนไปใช้ปฏิบัติจริงในห้องเรียนให้เหมาะสมกับความถนัด ความสามารถของ

2. ช่วยให้ครูมีแนวทางการปฏิบัติงานที่นำหลักสูตรไปใช้ในการสอน เนื่องด้วยหลักสูตรจะกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การจัดทำแผนการสอนหรือที่เรียกว่าแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลผู้เรียน

3. ช่วยให้ครูพัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะการสอน การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน

4. ช่วยให้ครูกำหนดแนวทางพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถ ประสิทธิภาพ เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และติดตามดูแลให้มีคุณภาพตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด มีความเจริญงอกงามในทุกด้านอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณธรรมจริยธรรม และมีวัฒนธรรมการดำรงชีวิตแบบวิถีไทย อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และมีความประพฤติที่จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของชาติต่อไป

5. ช่วยให้ครูพัฒนาเนื้อหาสาระหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา

6. ช่วยให้ผู้บริหาร นิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ของครู และบุคลากรทางการศึกษา

7. ช่วยให้ผู้บริหารจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ เอื้ออำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่น งบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ ฯลฯ

8. ช่วยให้ผู้บริหารนำผลการประเมินไปใช้ตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และสภาพท้องถิ่น

9. ช่วยให้ผู้บริหารประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้วัตถุประสงค์ และผลของการจัดการศึกษาตามหลักสูตร

10. ช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรมีส่วนร่วมในการจัดการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียน เช่นผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ฯลฯ

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการหลักสูตรมีความสำคัญต่อผู้บริหาร และครูในการวางแผนการสอนไปใช้ปฏิบัติจริงในห้องเรียน การนำหลักสูตรไปใช้ในการสอน การพัฒนาครู การพัฒนาผู้เรียนทั้งด้านร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญา การพัฒนาเนื้อหาสาระหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การนิเทศ กำกับ ติดตามผลการจัดการเรียนการสอน ของครู และบุคลากรทางการศึกษา การจัดสรรทรัพยากรการปรับปรุงหลักสูตร การมีส่วนร่วม รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้วัตถุประสงค์ และผลของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

1.3 แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับหลักสูตร

1.3.1 ความหมายของหลักสูตร

นักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2554) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร (Curriculum) มีรากศัพท์จากภาษาละตินว่า “race - course” หมายถึง เส้นทางที่ใช้วิ่งแข่งขัน เนื่องจากเป้าหมายของหลักสูตรคือมุ่งหวังให้ผู้เรียนสามารถเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมแห่งอนาคต และในปัจจุบัน ความหมายของหลักสูตรหมายถึงมวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ในรายวิชา กลุ่มวิชา เนื้อหาสาระ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ที่ดำเนินการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตรคือ มวลประสบการณ์ ทั้งหลายซึ่งเป็นแนวทางสำหรับจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะตามที่สังคมคาดหวังไว้

รัตนา คำเพชรดี (2559) ได้กล่าวว่า หมายถึง มวลประสบการณ์ทั้งกิจกรรมวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานศึกษา เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ รวมทั้งพัฒนาตนเองให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขและเจริญงอกงาม บรรลุตามความมุ่งหมายของการศึกษาแต่ละระดับ

นัยนา บุญหล้า (2560) ได้อธิบายว่าหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน แผนหรือข้อกำหนดที่เป็นเครื่องมือนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้รับผลสำเร็จตามศักยภาพของตนเองและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรใน

สถานศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมตรงตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้และสามารถใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขจากความหมายของหลักสูตรที่นักการศึกษาได้ให้ไว้

อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2560) ได้กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง แนวทางการจัดการศึกษาในแต่ละระดับ ซึ่งประกอบไปด้วย จุดมุ่งหมาย มวลประสบการณ์ ขอบข่ายเนื้อหาวิชา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดให้กับผู้เรียน เพื่อให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และเกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ไปพัฒนาตนเองในการดำรงชีวิตต่อไป

ไพฑูริย์ สีนลรัตน์ (2561) ได้กล่าวว่า หลักสูตรในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน หมายถึง กระบวนการทั้งในและนอกชั้นเรียน ที่สถานศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ ส่วนในระดับอุดมศึกษาหมายถึง เนื้อหาสาระที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้กับผู้เรียนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้เช่นกัน

ชวลิต ชูกำแพง (2561) ได้สรุปไว้ว่า หลักสูตรหมายถึง ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน มีทั้งส่วนที่เป็นเอกสารหลักฐาน กระบวนการที่ใช้ในการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม สื่อ วัสดุต่าง ๆ ที่จัดขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่พึงปรารถนา

กมลฉัตร กล่อมอิม (2562) ได้กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาได้รวบรวมจัดทำไว้หรือจัดเตรียมสำหรับใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนกับผู้เรียน โดยมีเนื้อหาสาระครบถ้วนอย่างมีระบบ สามารถเข้าใจได้ง่าย และมีจุดประสงค์ชัดเจน รวมทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและล้ำสมัย ตลอดจนการประเมินตามสถานการณ์จริงหรือตามสภาพจริง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านร่างกาย ทางด้านอารมณ์ ทางด้านสังคมและทางสติปัญญาได้อย่างครบถ้วนตามเจตนารมณ์ของการพัฒนาหลักสูตร

ดาริน ชัยวงศ์ (2562) ได้ประมวลความหมายของหลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้มีการถ่ายทอดความรู้ วัฒนธรรม การปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยม และการเสริมสร้างความเจริญเติบโต และความสมบูรณ์ทางกาย หรือการให้การศึกษา

ประเวศ เวชชะ (2562) ได้นิยามความหมายของหลักสูตร คือ แผนหรือประมวลประสบการณ์ที่ประกอบด้วยผลลัพธ์ที่คาดหวังหรือมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาสาระ ประสบการณ์การเรียนรู้ วิธีการสอน และการวัดประเมินผลเพื่อนำไปสู่เป้าหมาย

Tyler (1949) ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่าหลักสูตรเป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ทั้งหมดโดยมีโรงเรียนเป็นผู้วางแผนและกำกับเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการศึกษาที่วางไว้โดยมีโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ

Good (1973) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรคือกลุ่มรายวิชาที่จัดไว้อย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจบการศึกษา หรือเพื่อรับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาหลัก

Saylor & Alexander (1974) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรว่า เป็นแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้ให้แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือจุดหมาย

Oliva (1982) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรคือแผนงานหรือโครงการที่จัดประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน ภายใต้การดำเนินงานของโรงเรียนและในทางปฏิบัติหลักสูตรประกอบด้วยจำนวนของแผนการต่าง ๆ ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และมีขอบเขตกว้างขวางหลากหลายเป็นแนวทางของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้นหลักสูตรอาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาย่อยต่าง ๆ (Sequence of courses) แผนงานหรือโครงการทางการศึกษาดังกล่าวนี้อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียนหรือโรงเรียน

สรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง แนวปฏิบัติหรือลู่วิ้งที่กำหนดขึ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษา ได้เรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื้อหาสาระ เป้าหมาย วิธีการสอน สื่อ การวัดประเมินผล ข้อกำหนดหรือแผนการจัดมวลประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จัดให้กับผู้เรียนทั้งในและนอกชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลง มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตลอดจนมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เพื่อให้สามารถนำความรู้ ไปพัฒนาได้ตามศักยภาพของตนเอง และยังเป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเดียวกัน

1.3.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559) ได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเป็นกรอบแนวทางการจัดการศึกษาของผู้สอนเพื่อพัฒนาคนให้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถและประพจน์ ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมโดยรวม

นัยนา บุญหล้า (2560) ได้อธิบายความสำคัญของหลักสูตร คือ หลักสูตรคือหัวใจของการจัดการศึกษาทุกระบบ ทุกระดับ ทุกประเภท หลักสูตรมีความสำคัญเป็นอย่างมากในกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพราะหลักสูตรบอกรับว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายอย่างไร และจะต้องจัดเนื้อหาสาระอย่างไร เครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างไร ดังนั้นหลักสูตรจึงเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนและเป็นตัวกำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามแผนการศึกษาแห่งชาติและเป็นไปตามที่สังคมต้องการ

เรณู บุญเสรีฐ (2561) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการจัดการศึกษา ในฐานะที่เป็นแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เป็นเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการ

กำหนดอนาคตทางการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นคนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถและความประพฤติให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและนักเรียน

ปฏิภาณ ตระการ (2561) กล่าวว่า หลักสูตรยังกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในการปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่หลักสูตรกำหนดไว้

ประเวศ เวชชะ (2562) ได้กล่าวว่า ความสำคัญของหลักสูตร คือ ทำให้นักพัฒนาหลักสูตรในระดับการศึกษาต้องมีความระมัดระวังในการวางแผนพัฒนาหลักสูตร และดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยให้หลักสูตรมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันกับระดับการศึกษาปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับอุดมศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

Saylor and Alexander (1974) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นองค์ประกอบเพื่อการบรรลุจุดประสงค์ทางการศึกษาอย่างกว้าง องค์ประกอบเหล่านี้ประกอบด้วย 1) การวางแผนเพื่อการจัดโปรแกรมของโอกาสการเรียนรู้ภายในขอบเขตของหลักสูตร (Curriculum Domain) หรือ การวางแผนกลุ่มของโอกาสในการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของการศึกษา 2) รูปแบบการเรียนการสอน (Instructional model) คือ การนำแบบหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุผลตามแผนที่วางไว้และ 3) ระเบียบวิธีการประเมินผล (Evaluative procedures) คือ การวัดผลประเมินผลเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนเป็นข้อมูลย้อนกลับที่จะช่วยให้ผู้วางแผนและผู้ใช้ปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้น หลักสูตรจึงมีความสำคัญ เปรียบเสมือนกรอบแบบแผนที่มิเป้าหมายและเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ ความสามารถและประพฤติตามที่กำหนดไว้

สรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญในฐานะที่เป็นหัวใจหลักของการจัดการเรียนการสอน จัดระเบียบเส้นทางการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ทางการศึกษา ทำให้การศึกษา มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามที่วางไว้ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ที่จะจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้มีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ อาจกล่าวได้ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ของประเทศ ซึ่งเป็นเสมือนหางเสือ ที่จะกำหนดทิศทางการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามจุดหมาย โดยมี เกณฑ์มาตรฐานทางการศึกษาเป็นแผนในการดำเนินงาน ซึ่งจะเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติงาน ของครูหรือเครื่องชี้ถึงความเจริญของประเทศชาติได้เป็นอย่างดี

1.3.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตรนับว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ (2559) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่าหลักสูตรต้องมีองค์ประกอบครบทั้งสี่ส่วน คือ จุดมุ่งหมาย/จุดประสงค์, เนื้อหา/ประสบการณ์, วิธีการจัดประสบการณ์/วิธีสอน และการประเมินผล

อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2560) กล่าวว่า หลักสูตรมีองค์ประกอบหลายส่วนด้วยกัน เราสามารถสร้างหลักสูตรขึ้นได้หลายลักษณะภายใต้กรอบของหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหา การจัดทำสื่อการเรียนการสอน ซึ่งถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตรด้วยกันทั้งนั้น จึงสรุปได้ว่า หลักสูตรประกอบด้วย

1. หลักการของหลักสูตร
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. แนวการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง
4. แนวการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง
5. คำอธิบายรายวิชา
6. หน่วยการเรียนรู้
7. แผนการจัดการเรียนรู้

ปฎิภาณ ตระการ (2561) สรุปว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 4 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล

ชวลิต ชูคำแพง (2561) กล่าวว่า สิ่งสำคัญที่เป็นพื้นฐานของหลักสูตร จะต้องประกอบด้วยจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ขอบข่ายเนื้อหาของหลักสูตร และความสัมพันธ์กับเวลาในหลักสูตรด้วย

กมลฉัตร กล่อมอิม (2562) กล่าวว่า องค์ประกอบของหลักสูตรมี 5 องค์ประกอบ ที่มีความสำคัญตามโครงสร้างของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ และกำหนดขอบเขตของหลักสูตร ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ

1. สภาพปัญหาและความต้องการของหลักสูตร เป็นการระบุถึงความจำเป็น เหตุผลของการพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามที่กำหนดไว้
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นการระบุถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการที่ชัดเจนเป็นรูปธรรมเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ
3. โครงสร้างของหลักสูตร คำอธิบายรายวิชาสาระการเรียนรู้ คำอธิบายหน่วยการเรียนรู้เป็นการกำหนดรายละเอียดเนื้อหาสาระสำคัญ ขอบเขต ของหลักสูตร ตลอดจนรายละเอียดสิ่งที่ต้องการให้เกิดผลสัมฤทธิ์และสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ในการเรียนรู้รายวิชา เพื่อให้ผู้เรียน

ได้เข้าใจรายละเอียดของโครงสร้างของหลักสูตร พร้อมทั้งรายวิชาสาระการเรียนรู้และหน่วยการเรียนรู้

4. แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แนวทางการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้วิธีการเรียนรู้ การใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้เกิดความเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. แนวทางการวัดและประเมินผล เป็นการระบุถึงวิธีการกระบวนการวัดและประเมินผล โดยเครื่องมือวัดผลและประเมินผล สอดคล้องตามสภาพจริงที่สะท้อนผู้เรียนอย่างแท้จริง

Taba (1962) ได้กล่าวว่า หลักสูตรควรมีองค์ประกอบ 4 ประการด้วยกัน คือ

1. วัตถุประสงค์ซึ่งอาจเป็นวัตถุประสงค์ทั่วไปของหลักสูตรหรือวัตถุประสงค์รายวิชา

2. เนื้อหาวิชาและจำนวนคาบการเรียนการสอนของแต่ละวิชา

3. กระบวนการเรียนการสอนของกิจกรรม

4. การประเมินตามวัตถุประสงค์

Tyler (1949) ได้สรุปองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร 4 ประการคือ

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุผล
2. ประสบการณ์ทางการศึกษาที่โรงเรียนจะจัดประสบการณ์อะไรบ้างที่จะทำ
ให้ผู้เรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. วิธีการจัดประสบการณ์โรงเรียนจะจัดประสบการณ์ให้มีประสิทธิภาพได้อย่างไร

4. วิธีประเมินเพื่อตรวจสอบจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้และจะทราบได้อย่างไร
ว่าผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายนั้น ๆ แล้ว

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วย จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ทั้งนี้มีไว้เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรไป
ใช้ได้เหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายที่วางไว้ โดยโรงเรียนเป็นผู้วางแผนเพื่อจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ให้ ผู้เรียนเพื่อให้ได้ผลลัพธ์อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา

กระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ในการ
พัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ได้จัดทำเรียบร้อยแล้ว ก่อนที่จะ
นำไปใช้จริง มีผู้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชย วงษ์ใหญ่ (2552) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง การวางแผนหลักสูตร
การสนับสนุนการใช้หลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับดูแลการใช้

หลักสูตร การติดตามและการประเมินผลการใช้หลักสูตร ที่สถานศึกษาจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการใช้หลักสูตรและการสอน ให้สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนตามลักษณะธรรมชาติการเรียนรู้และตอบสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรดังนี้

1. การวางแผนหลักสูตร ประกอบด้วย 1) ขั้นตอนการวางแผนจัดทำหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ 2) การประชาสัมพันธ์หลักสูตร 3) การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่เข้าไปแทนที่หลักสูตรเก่า 4) การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

2. การสนับสนุนการใช้หลักสูตร ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 2) การแปลงหลักสูตรสู่การเรียนการสอน 3) การทำแผนการสอน 4) การส่งเสริมสภาพแวดล้อมและบรรยากาศทางการเรียนรู้ 5) การจัดประสบการณ์เพื่อตอบสนองหลักสูตร

3. การตรวจสอบคุณภาพการใช้หลักสูตร
4. การนิเทศ กำกับดูแลการใช้หลักสูตร
5. การประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร
6. การติดตามและการประเมินผลการใช้หลักสูตร

บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) กล่าวถึงการพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาการศึกษาของชาติ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ โดยมีกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1. การศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การจัดเนื้อหาสาระของหลักสูตร
4. นำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร
6. การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

ประสพท เนืองเฉลิม (2553) กล่าวถึงกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. จัดตั้งคณะกรรมการ
2. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
3. กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร/พิสัยหรือขอบเขต
4. โครงสร้างหลักสูตร จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ/ประสบการณ์
5. นำหลักสูตรไปใช้
6. ประเมินหลักสูตร
7. ตัดสินหลักสูตร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) ได้อธิบายกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา มีขั้นตอนดังนี้

1. แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

2. วิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ มีแหล่งข้อมูลสำคัญมากมายที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา อาทิ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ข้อมูลจากการวิเคราะห์ สภาพ ปัญหา จุดเน้น ความต้องการของชุมชน และของสถานศึกษาแต่ละแห่ง ตลอดจนความต้องการของผู้เรียน

3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา พิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (เวลาเรียน รายวิชาพื้นฐานและเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) คำอธิบายรายวิชา แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา พร้อมกันนี้สถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารระเบียบการวัดผล ประเมินผล เพื่อใช้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา

4. ตรวจสอบพิจารณาคุณภาพหลักสูตร เมื่อจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้วก่อนจะดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในการเสนอคณะกรรมการสถานศึกษา ควรจะมีการพิจารณาคุณภาพ ความถูกต้อง เหมาะสม โดยสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบหรือการรับฟังความคิดเห็นผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

5. คณะกรรมการสถานศึกษาพิจารณาให้ความเห็นชอบ นำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษา และระเบียบการวัดประเมินผล ต่อคณะกรรมการสถานศึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หากมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ ก็นำข้อเสนอแนะดังกล่าวไปพิจารณาปรับปรุงร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม ชัดเจนยิ่งขึ้น ก่อนการอนุมัติใช้หลักสูตรเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาแล้ว ให้จัดทำเป็นประกาศหรือคำสั่งเรื่องให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและประธานกรรมการสถานศึกษาเป็นผู้ลงนาม หรือผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ลงนามเพียงผู้เดียว

6. ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ครูผู้สอนนำหลักสูตรสถานศึกษาไปกำหนดโครงสร้างรายวิชาและออกแบบหน่วยการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย

7. วิจัยและ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2560) ได้อธิบาย กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร มี 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาบริบท โดยสำรวจความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาในการกำหนดเนื้อหาสาระ โดยคณะกรรมการภาคี 4 ฝ่าย ทำหน้าที่กำหนดบทบาททุกคน สร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรทุกฝ่าย พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร จัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สร้างความเข้าใจและความร่วมมือเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรสถานศึกษา
2. การวางแผนการใช้หลักสูตร วิเคราะห์วิสัยทัศน์ของโรงเรียน พันธกิจ ความต้องการของชุมชนเพื่อจัดทำหลักสูตรอย่างเป็นกระบวนการ
3. การดำเนินการใช้หลักสูตร โดยมีแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักสูตรและวัฒนธรรมประเพณีในชุมชน
4. การนิเทศ ติดตาม ส่งเสริมหลักสูตร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม แบบการประเมินและการนิเทศ โดยเป็นผู้รับผิดชอบการนิเทศภายใน มีแผนงานและระบบกำกับ ติดตาม ประเมินผล
5. การประเมินผลและพัฒนาหลักสูตร มีการประเมินผล 3 ขั้นตอน คือ ก่อน ระหว่างและหลังการดำเนินการ การรายงานผลการใช้หลักสูตร ข้อเสนอแนะ แนวทางในการปรับปรุงของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้และรายงานผลผู้ที่เกี่ยวข้อง

ปฏิภาณ ตระการ (2561) ได้สรุปว่า กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาบุคลากร ทั้งผู้บริหาร ครู บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร มีการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยมีการนิเทศ กำกับอย่างเป็นระบบ ตามแผนที่วางไว้ และมีการวัดประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเทคนิควิธีหลากหลาย

มารุต พัฒผล (2562) กล่าวว่า ระบบการบริหารหลักสูตร คือ การวางแผนและดำเนินการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล เชื่อมโยงมาจากกระบวนการร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การขออนุมัติใช้หลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย การวางแผน การใช้หลักสูตร การกำหนดทรัพยากรของหลักสูตร การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และการกำกับดูแลคุณภาพ ประเมินการใช้หลักสูตร ซึ่งทั้ง 6 กิจกรรมมีความเป็นระบบที่มีเสถียรภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การขออนุมัติใช้หลักสูตร หมายถึง การนำเอกสารหลักสูตร เสนอคณะกรรมการควบคุมคุณภาพหลักสูตร เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติให้ใช้หลักสูตร ซึ่งคณะกรรมการจะร่วมกันพิจารณาถึงประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย

2. การประชาสัมพันธ์หลักสูตรสู่กลุ่มเป้าหมาย หมายถึง การสื่อสารสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักสูตรจากผู้รับผิดชอบหลักสูตรไปสู่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้ได้รับข้อมูลประกอบการตัดสินใจเข้าศึกษาในหลักสูตร

3. การวางแผนการใช้หลักสูตร หมายถึง การเตรียมความพร้อมก่อนการใช้หลักสูตร เพื่อให้การใช้หลักสูตร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

4. การกำหนดทรัพยากรหลักสูตร หมายถึง การจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้มีความเหมาะสมกับการนำหลักสูตรไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ

5. การกำหนดคณะกรรมการบริหารหลักสูตร หมายถึง การกำหนดคณะบุคคลผู้มีหน้าที่กำหนดนโยบายและดูแลคุณภาพทางวิชาการ เพื่อให้กำกับดูแลคุณภาพของหลักสูตรบนพื้นฐานหลักวิชาการ

6. การกำกับ ดูแลและนิเทศการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ปทุมทริก พรชนะวัฒนา (2562) ได้กล่าวว่า การบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ใน 6 ด้าน ประกอบด้วย การเตรียมความพร้อม การวางแผนดำเนินการใช้หลักสูตร การดำเนินการใช้หลักสูตร การนิเทศกำกับและประเมินผลหลักสูตร การสรุปผลการดำเนินงานการใช้หลักสูตร และการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารหลักสูตร

สิทธิพล อัจฉินทร์ (2567) ได้อธิบายกระบวนการบริหารหลักสูตร 10 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ขั้นที่ 3 การกำหนดเนื้อหาสาระ

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวการจัดการเรียนรู้

ขั้นที่ 5 การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ขั้นที่ 6 การประเมินหลักสูตรก่อนนำไปใช้

ขั้นที่ 7 การนำหลักสูตรไปทดลองใช้ (Try-out)

ขั้นที่ 8 การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นที่ 9 การประเมินผลการใช้หลักสูตร

ขั้นที่ 10 การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

Taba (1962) ได้กำหนดในหลักการบริหารหลักสูตรไว้ ซึ่งมีองค์ประกอบพื้นฐาน 4 ประการได้แก่ 1) จุดประสงค์ 2) เนื้อหาวิชา 3) กระบวนการเรียนการสอน 4) การประเมินผลซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ได้แก่

1. วิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมรวมทั้งศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนธรรมชาติของความรู้เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดจุดประสงค์

2. กำหนดจุดประสงค์ของการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 เป็นหลักการในการพิจารณา

3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับความต้องการและความจำเป็นของสังคมโดยคัดเลือกมาให้เรียนเฉพาะที่ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

4. จัดระเบียบลำดับและขั้นตอนของเนื้อหาวิชาที่คัดเลือกมา

5. คัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้โดยอาศัยความรู้เกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และวิธีสอนแบบต่าง ๆ เป็นแนวทาง

6. จัดระเบียบลำดับและขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้

7. ประเมินผลเป็นขั้นที่จะทำให้ทราบว่าการพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

8. ตรวจสอบความคงที่และความเหมาะสมในแต่ละขั้นตอนโดยตรวจสอบตามแนวของคำถามที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

8.1 เนื้อหาวิชาที่จัดขึ้นเกี่ยวข้องกับจุดประสงค์หรือไม่

8.2 ประสบการณ์การเรียนรู้ได้ช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ตามจุดประสงค์หรือไม่

8.3 ประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดขึ้นมีความเหมาะสมเพียงใด

Saylor & Alexander (1974) ได้อธิบาย กระบวนการบริหารหลักสูตรที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ

1. เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และความครอบคลุม (Goals, Objective and domains) หลักสูตรต้องประกอบด้วย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และในแต่ละเป้าหมายควรบ่งบอกถึงความครอบคลุมของหลักสูตร (Curriculum Domain) วัตถุประสงค์ พัฒนาการส่วนบุคคล มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง และความชำนาญเฉพาะด้าน ซึ่งกำหนดจากความเป็นโลกาภิวัตน์ ความต้องการของสังคมที่อยู่อาศัยกฎหมาย ข้อบังคับ เป็นต้น

2. การออกแบบหลักสูตร (Curriculum Design) คือการวางแผนเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการเลือกและจัดเนื้อหาสาระและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ โดยคำนึงถึงปรัชญา ความต้องการของสังคมและผู้เรียนมาพิจารณาด้วย

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementation) ครูต้องเป็นผู้วางแผนและวางแผนการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ (Instructional Plans) รวมทั้งการจัดทำสื่อ

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

กระบวนการบริหารหลักสูตร ของสถานศึกษา	วิทยานิพนธ์ (2552)										รวม
	วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552)	บุญเลี้ยง ทมทอง (2553)	ประสาธน์ เจริญเดลี (2553)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553)	อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2561)	ปฏิภาณ ตระการ (2561)	มารุต พัฒนา (2562)	บุณศิริก พรชณะวัฒนา (2562)	สิทธิพล อัจฉินทร์ (2567)	Taba (1962)	
12. นำหลักสูตรไปใช้	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	9
13. การนิเทศ กำกับดูแลการใช้หลักสูตร	/				/	/	/	/			5
14. ประเมินตนเองเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร	/										1
15. การประเมินผลการใช้หลักสูตร	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	10
16. ตัดสินหลักสูตร		/	/								2
17. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร		/						/	/		3

จากตารางที่ 2.1 จากตารางการสังเคราะห์กระบวนการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา สามารถสรุปกระบวนการบริหารหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์พิจารณาจากรายการที่มีความถี่มากกว่า ร้อยละ 50 ขึ้นไป ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

2. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

2.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ดังนี้
 วิจารณ์ พานิช (2556) กล่าวว่า การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้ามสาระวิชา ไปสู่การเรียนรู้ทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ที่ครูสอนไม่ได้ นักเรียนต้องเรียนเอง ครูต้อง ออกแบบการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้นักเรียนเรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือ ทำ แล้วการเรียนรู้ก็จะเกิดจากภายในใจ และสมองของตนเอง ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ทิสนา แคมมณี (2559) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การสอน (Teaching) จะยึดครูเป็นกลางหรือเน้นบทบาทของครู แต่เมื่อเปลี่ยนมาเน้นบทบาทของผู้เรียน การสอนจึงเปลี่ยนการเรียน การสอน (Instructional) ซึ่งเน้นบทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีต่าง ๆ ไม่ใช่การถ่ายทอดความรู้เท่านั้น

อัญชลี เรือนแก้ว (2560) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการเรียนแบบลงมือทำ หรือเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้ออกแบบการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้สื่อ นวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะในศตวรรษที่ 21 เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยครูมีหน้าที่อำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีทักษะในศตวรรษที่ 21

2.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และส่งผลกระทบให้เกิดภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก ทำให้นานาประเทศเกิดความตระหนักในการเตรียมทรัพยากรมนุษย์ให้ทันการเปลี่ยนแปลง นั่นคือ การเตรียมเด็กและเยาวชนให้ได้รับการศึกษาที่มีความเหมาะสมกับโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ถึงแม้ว่าสาเหตุของภาวะเศรษฐกิจถดถอยจะไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการศึกษาแต่ผลลัพธ์ที่ได้รับกลับให้บทเรียนที่สำคัญกับหลาย ๆ ประเทศ ไม่ว่าจะเป็นภาวะว่างงาน คุณภาพชีวิตที่ไม่ได้มาตรฐาน ขาดบริการทางสังคม และความหดหู่ของครอบครัวที่ต้องต่อสู้ดิ้นรนด้วยความหวังเพียงเล็กน้อย ซึ่งสภาวะดังกล่าวนี้ไม่ใช่อนาคตที่แต่ละชาติต้องการ ดังนั้น ประเทศต่าง ๆ จึงต้องแสวงหาหลักประกันที่ดีที่สุดที่ท าให้สังคมไม่ต้องเผชิญชะตากรรมที่น่าเศร้านี้ และสิ่งที่เป็น

ความหวังสำหรับอนาคตที่สดใสและรุ่งเรืองของชาติ คือ การลงทุนอย่างต่อเนื่องในการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ให้กับเด็กและเยาวชนของตน ทุกคนต้องได้เรียนรู้ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถดำรงชีวิตและมีส่วนร่วมพัฒนาสังคมของตนได้ (Trilling & Fadel, 2009) ดังจะเห็นได้จาก แหล่งข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

Stewart (2012) ได้กล่าวถึง สภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 ว่ามีความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ด้านที่เป็นผลจากการคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสารทำให้เกิดสังคมโลกไร้พรมแดนทั้งการติดต่อสื่อสารการเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัย การดำเนินธุรกิจ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ทั้งมีอิสระและพึ่งพากันมากขึ้นเกิดสังคมและเศรษฐกิจ ฐานความรู้ทำให้สังคมต้องการคนที่มีความรู้มากขึ้น ทั้งการคิดแก้ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เป็นต้น เพื่อพร้อมรับมือกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจแบบเน้นความรู้ (Knowledge based economies) แรงงานยุคใหม่ต้องเป็นแรงงานที่มีสมรรถนะสากลจึงจะสามารถนำตนเองไปสู่ การจ้างงานในระดับนานาชาติ ดังนั้น การพัฒนาการศึกษาถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้เพื่อนำพาประชาชนของตนเองให้หลุดพ้นจากความยากจนและสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ

เจริญ ภูวจิตร (2560) กล่าวว่า การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีมุมมองต่อสถานการณ์โลกที่มีความแตกต่างจากศตวรรษที่ 20 และ 19 โดยมองว่าระบบการศึกษาต้องมีการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับภาวะความเป็นจริง สร้างกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดอย่างสร้างสรรค์และสามารถนำแนวความคิดปรับเข้ากับบริบทของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างเหมาะสม และความจำเป็นที่เยาวชนหรือผู้เรียนจะต้องมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากศตวรรษที่ 20 และ 19

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ได้ระบุไว้ใน แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ว่า ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก จากกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและแรงกดดันจากภายใน จากสภาพการณ์และการเปลี่ยนแปลงด้านโครงสร้างประชากร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งล้วนส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศ ระบบการศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนให้สนอง และรองรับความท้าทายดังกล่าว

ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์ (2561) ได้แสดงให้เห็นว่า โลกในศตวรรษที่ 21 มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมากและได้ส่งผลกระทบต่อหลายด้านของชีวิตความเป็นอยู่ของคนทั่วไป โดยเฉพาะผู้เรียนจะถูกมองว่าเป็นชาวพื้นเมืองดิจิทัล (Digital native) อยู่ในยุคที่มีการใช้อุปกรณ์สื่อสารและความก้าวหน้าและชำนาญทางดิจิทัลมาก ด้วยเหตุนี้ ครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องพัฒนาตนเองและตามให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมผู้เรียนให้

พร้อมอยู่ในโลกและสังคมในศตวรรษที่ 21 และครูต้องได้รับการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 หากครูไม่มีทักษะเหล่านี้จะทำให้ผู้เรียนขาดความสามารถทางด้านสังคมและเศรษฐกิจในอนาคต ดังนั้น ครูจึงต้องเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยและการทำงานในอนาคตโดยมีทักษะแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 อย่างเพียงพอและเหมาะสม

จักรพรรดิ วิชา และจำลอง นักพ็อน (2562) กล่าวว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สภาพแวดล้อมและความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ยกย่องคุณภาพการเรียนรู้และคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสากล และสอดคล้องกับประเทศไทย 4.0 โลกในศตวรรษที่ 21 และทัดเทียมกับนานาชาติ

สุทธิวรรณ ตันติธรรมาวงศ์ (2562) กล่าวว่า ปัจจุบันโลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ส่งผลให้ประเทศทั่วโลกกำหนดทิศทางการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้มีทักษะ สมรรถนะสูง จึงทำให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนการสอนให้ตอบสนองกับทิศทางการผลิตและการพัฒนากำลังคนดังกล่าว

เข็มทอง ศิริแสงเลิศ (2564) กล่าวว่า ความเปลี่ยนแปลงของความรู้กระแสโลกาภิวัตน์และเทคโนโลยี ทำให้ศตวรรษที่ 21 เป็นยุคแห่งความรู้ องค์กรต่าง ๆ มีความต้องการแรงงานที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาต้องที่เน้นให้ผู้เรียนมีทั้งความรู้ในวิชาแกนและทักษะที่สำคัญต่อการประกอบอาชีพ คือ ทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะ การเรียนรู้และนวัตกรรม สถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

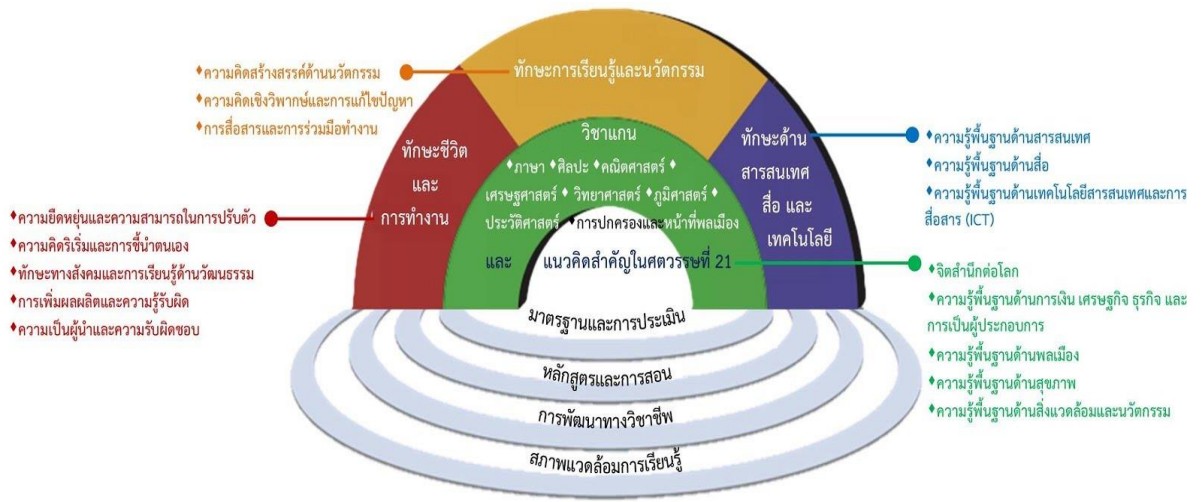
สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์ (2564) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนปัจจุบันและอนาคตต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและจำเป็น ต้องทบทวนทั้งวิธีคิดและวิธีดำเนินการวางแผนการศึกษา การจัดการเรียนรู้ และการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถดำเนินการพัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้มีสมรรถนะที่เหมาะสมกับการอยู่ในโลกแห่งอนาคตในศตวรรษที่ 21 ทั้งด้านความรู้ ทักษะที่จำเป็นแต่ละช่วงวัย และคุณลักษณะที่สังคมต้องการ (Soft skills) สร้างกำลังคนให้เป็นทุนมนุษย์ (Human capital) ที่มีคุณค่าต่อประเทศชาติ และสังคมโดยรวม ให้ความสำคัญในการสร้างพลังแห่งความร่วมมือและความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมให้มีคุณภาพในทุกช่วงวัย นำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาประเทศให้มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

กล่าวสรุปได้ว่า โลกในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ที่รวดเร็วและรุนแรง ส่งผลกระทบต่อให้นานาประเทศ โดยเฉพาะ ประเทศไทยต้องจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 โดยเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ รวมถึงการปรับตัวอย่างชาญฉลาดท่ามกลางกระแสของการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างปกติสุข

2.3 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้รับการพัฒนามาจากเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Partnership For 21ST Century Skills) หรือเรียกย่อว่า เครือข่าย P21 ประมาณปี ค.ศ. 2002 ที่เกิดขึ้นในประเทศสหรัฐอเมริกาจากความร่วมมือของครู นักการศึกษา และผู้นำทางธุรกิจของบริษัทเอกชนขนาดใหญ่ และสำนักงานการศึกษาของรัฐ ที่ต้องการให้เยาวชนมีความรู้และทักษะสำหรับออกไปดำรงชีวิตในโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคม และเป็นแนวทางจัดการศึกษาที่สำคัญยิ่งกรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ครอบคลุมแนวคิดหลักที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 และอธิบายถึงทักษะที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัวความเป็นผู้นำ และทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ซึ่งล้วน จำเป็นสำหรับผู้เรียนทุกคน (เก็จกนก เอื้อวงศ์, 2564)

กรอบความคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แสดงให้เห็นถึงการบูรณาการระหว่าง 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ ดังนี้ 1) วิชาแกนและแนวคิดสำคัญในศตวรรษที่ 21 2) ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 3 กลุ่มทักษะ ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะด้านสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและการทำงาน และ 3) ระบบสนับสนุนที่จำเป็นประกอบด้วย 4 ระบบ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 หลักสูตรและการสอนของศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทางวิชาชีพของศตวรรษที่ 21 และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 (Trilling & Fadel, 2009) ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กรอบความคิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ที่มา: ยูพาภรณ์ เรื่องสวัสดิ์ (2561, น.1)

เคน เคย์ ประธานภาคีเครือข่ายองค์กรความร่วมมือเพื่อทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (เบลลิงกา และแบรนต์, 2554) ได้อธิบาย กรอบแนวคิดเกี่ยวกับทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสรุป ดังนี้

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องยึดผลลัพธ์ทั้งในด้านความรู้ในวิชาแกน และทักษะแห่งศตวรรษที่ใหม่ ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 จะช่วยเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนให้รู้จักคิด เรียนรู้ ทำงาน แก้ปัญหาสื่อสาร และร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยังครอบคลุม แนวคิดสำคัญ ที่เกิดขึ้นใหม่ในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ จิตสำนึกต่อโลก ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในระบบเศรษฐกิจโลกที่จะช่วยให้เข้าใจปัญหาของโลกที่ส่งผลกระทบต่อตนเองในฐานะพลเมืองโลก ผู้เรียนต้องเรียนรู้และทำงานร่วมกับคนจากวัฒนธรรมและวิถีชีวิตที่หลากหลาย และสามารถสื่อสารด้วยภาษาอื่น ๆ ได้ รวมทั้งต้องมีความรู้พื้นฐานด้านการเงิน เศรษฐกิจ ธุรกิจและการประกอบกิจการซึ่งเป็นทักษะใหม่ที่จำเป็นอย่างไรก็ตาม กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ได้อธิบาย ทักษะหลายประการ ซึ่งในแวดวงการศึกษาแล้วอาจถือได้ว่าเป็นของใหม่ ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ความยืดหยุ่นและความสามารถในการปรับตัว ความเป็นผู้นำและทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

การผสมผสานของวิชาแกนแนวคิดสำคัญที่เกิดขึ้นใหม่ในศตวรรษที่ 21 และทักษะแห่งศตวรรษใหม่จะช่วยสร้างความแข็งแกร่งให้การศึกษาก็เพื่อเตรียมผู้เรียนให้พร้อมเข้าสู่รั้วมหาวิทยาลัยและโลกของการทำงาน ความแข็งแกร่งแบบเก่าที่มีความหมายเท่ากับความเป็นเลิศใน

เนื้อหาเท่านั้นไม่เพียงพอต่อไปแล้วในยุคที่ความรู้และข้อมูลข่าวสารเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้เรียนต้องมีทั้งความรู้ในเนื้อหาและทักษะที่จะประยุกต์ใช้และปรับเปลี่ยนความรู้เหล่านั้นให้เข้ากับเป้าหมายที่ยังประโยชน์และสร้างสรรค์ รวมถึงการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามเนื้อหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

อย่างไรก็ตาม เพื่อให้กรอบแนวคิดบรรลุผลสำเร็จนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการสนับสนุน ได้แก่ มาตรฐานและการประเมินของศตวรรษที่ 21 หลักสูตรและการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในศตวรรษที่ 21 การพัฒนาวิชาชีพถือเป็นส่วนสำคัญที่สุดในการเปลี่ยนแปลง ครูทุกคนควรได้รับการฝึกฝนพัฒนา และสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของศตวรรษที่ 21 รวมทั้งโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้สนับสนุนการศึกษาทั้งหมดต้องได้รับการพัฒนาที่ทันสมัย เพื่อสร้างภาวะที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนและผลลัพธ์ที่ต้องการ

การนำกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปปฏิบัติ แม้กรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 จะแสดงให้เห็นถึงคุณค่าและความจำเป็นที่นักการศึกษาควรจะได้นำไปใช้เพื่อการปฏิรูปการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด แต่การจะนำกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นี้ไปสู่ปฏิบัติก็ไม่ใช่สิ่งที่สามารถดำเนินการได้อย่างง่ายดาย เจย์ แม็คไทและเอลเลียต ชิฟ (เบลล์นิกา และแบรนด, 2556) ได้สรุปสาระสำคัญในการนำกรอบความคิดไปปฏิบัติในการเรียนการสอนเพื่อสร้างทักษะแห่งศตวรรษใหม่ใช้กับนักเรียน ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้ 1) พันธกิจด้านการสอน 2) หลักการเรียนรู้ 3) หลักสูตร 4) ระบบการประเมิน 5) การสอน 6) ปัจจัยสนับสนุน โดยรวม นำเสนอดังตารางที่ 2.2 ต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 สรุปประเด็นสำคัญในการนำกรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปปฏิบัติ

องค์ประกอบ	การนำไปปฏิบัติ
พันธกิจด้านการสอน	- มุ่งผลลัพธ์ - เน้นผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 เป็นพิเศษ และการสอนเพื่อความเข้าใจและการถ่ายโอน - ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับรู้พันธกิจที่สถานศึกษากำหนด
พันธกิจด้านการสอน	- ได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นแนวทางสำหรับนโยบายและแนวปฏิบัติทางการศึกษา
หลักการเรียนรู้	- ได้รับการพัฒนาจากงานวิจัยหรือศึกษาจากแนวปฏิบัติที่ดี - มุมมองเรื่องการเรียนรู้ในเชิงการรับรู้/การสร้างความรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 2.2 (ต่อ)

องค์ประกอบ	การนำไปปฏิบัติ
หลักสูตร	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นที่ประเด็นสำคัญหรือแนวคิดสำคัญที่สามารถศึกษาและเป็นคำถามสำคัญเชิงวิชาการ - เน้นการเรียนรู้ การคิด และความเข้าใจเชิงลึกให้มากขึ้น
การประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> - เน้นการหลอมรวมผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 เข้าไปในหลักสูตร - ใช้ทรัพยากรหลากหลายรวมทั้งเทคโนโลยี
การประเมิน	<ul style="list-style-type: none"> - รวมภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบูรณาการแนวคิดสำคัญให้เข้ากับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 - การประเมินผลภารกิจหลักโดยยึดตามภารกิจหลักสูตร - ประเมินอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับที่ทันทั่วทั้งที่แก่ครูและนักเรียน
การสอน	<ul style="list-style-type: none"> - การสอนใช้แนวทางจากหลักในการเรียนรู้ที่เห็นพ้องต้องกัน - เน้นการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และใช้ยุทธศาสตร์ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง - เน้นการสอนและการฝึกอบรมเพื่อความเข้าใจและการถ่ายโอนความรู้
ปัจจัยสนับสนุนโดยรวม	<ul style="list-style-type: none"> - ความมุ่งมั่นในระยะยาวที่จะพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 ในทางปฏิบัติ - ใช้โมเดลการออกแบบย้อนกลับเพื่อวางแผนหลักสูตรและปรับปรุงการสอนในโรงเรียน - องค์ประกอบหลักของระบบการศึกษา (พันธกิจ หลักในการเรียนรู้ นโยบายกระบวนการจัดการสรรทรัพยากร หลักสูตรและแนวปฏิบัติในการพัฒนาบุคลากรและอื่น ๆ) ที่สอดคล้องและสนับสนุนผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21 - แนวทางระดับประเทศที่ให้การสนับสนุน แรงจูงใจทางการเงิน และมาตรฐานเนื้อหาเพื่อพัฒนาผลลัพธ์ที่พึงประสงค์สำหรับศตวรรษที่ 21

ที่มา: เก็จกนก เอื้อวงศ์ (2564, น. 56)

2.4 การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์ แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556) ได้กล่าวถึงหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไว้ว่า หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรมีความเข้มข้น มีมาตรฐาน แต่ให้โครงสร้างหลักสูตรเป็นเพียงกรอบเท่านั้น โรงเรียนและครู มีอิสระกำหนดวิธีการสอน การเรียนรู้เต็มที่ การจัดหลักสูตรเน้นการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และเป็นองค์รวม (Broad-Based and Holistic Learning) การออกแบบหลักสูตรและวัดผล เน้นความสอดคล้องกับ “หลักสูตรการคิด” โดยประกอบด้วยลักษณะ ดังนี้

1. การสอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการของวิชาแกนหลัก โดยการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมมือกันค้นคว้า หรือศึกษาสิ่งที่สนใจ และนักเรียนกับครูจะต้องร่วมมือกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงหลายรายวิชาเข้าด้วยกัน

โดยต้องมีความตอบสนองความสนใจของนักเรียนที่ต่างกันและเนื้อหาวิชาจะต้องจัดให้เอื้อต่อการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับวิถีชีวิตประจำวันของนักเรียนมากยิ่งขึ้น

2. สร้างโอกาสที่จะประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการข้ามสาระเนื้อหาและสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน (Competency-based) โดยการนำทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของแต่ละวิชาหลัก อันได้แก่ สาระความรู้ในศตวรรษที่ 21 และสาระความรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนสร้างทักษะการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง ไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีความ เปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติและ ค่านิยม อันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน และอนาคตของผู้เรียนในอนาคต

3. สร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการที่มีเทคโนโลยี เป็นตัวเกื้อหนุน การเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based) เพื่อการสร้างทักษะขั้นสูงทางการคิด กระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นไปที่การจัดการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning: PBL ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหา โดยเน้นผู้เรียนเป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการ แสวงหาความรู้ และรู้จักการทำงานร่วมกัน เป็นทีมภายในกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4. บูรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) จากชุมชนเข้ามาใช้ในโรงเรียน นอกเหนือจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเฝ้าเรียน เฝ้ารู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองตามอัธยาศัย อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียน เกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ หัวใจการจัดการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning: PBL จะใช้แหล่งเรียนรู้ที่เป็นบริบท สภาพแวดล้อมของชุมชน ถิ่นฐาน เป็นสถานที่จัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ใช้สร้างแรงบันดาลใจกระตุ้นคำถาม อยากรู้ เนื่องจากเป็นสภาพ และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง และนักเรียนรู้จัก ค้นเคย

5. ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development) การจัดการเรียนรู้มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการของวิชาแกนหลักไปสู่กระบวนการปฏิบัติในวิถีชีวิตจริง โดยใช้กระบวนการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning: PBL คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ในเนื้อหาที่สอนอย่างลึกซึ้ง มีความรู้และเชี่ยวชาญในการสอน สามารถพัฒนาหลักสูตรได้วางแผนการสอนและแบบเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการคิดค้น ดำเนินการสอนที่ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ให้นักเรียนเรียนรู้จากการสืบเสาะหาความรู้ ช่วยให้นักเรียนเข้าใจธรรมชาติของวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พัฒนาเจตคติ ทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและสรุปรายละเอียดการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน การนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รวมทั้งมีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนา หรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องความต้องการชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง มีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น / สัปดาห์ เวลารเรียน/ สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคได้อย่างเหมาะสม จัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระหรือรายวิชา ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 รวมทั้งจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างชัดเจน

3. การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนการนำไปใช้จริงทุกภาคเรียน การวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร จัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ

4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ครูนำหลักสูตรสถานศึกษาที่จัดทำขึ้นไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย โดยวางแผนและกำหนดแนวทางการทำงานที่ชัดเจน มีการออกแบบการเรียนรู้ตามตัวชี้วัดหลักสูตร มีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อ เทคโนโลยี มีการวิจัยการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ประเมินการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกภาคเรียน นำผลการประเมินมาแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงการ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับ

ผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งมีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน

5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา มีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน การกำกับติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา มีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3. บริบทการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

3.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการจัดการศึกษาตามหลักการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน ตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 ถึงแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2562 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ส่งผลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทและอำนาจหน้าที่ต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต ด้านการจัดระเบียบชุมชน/สังคม ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ด้านการ วางแผน การส่งเสริมการลงทุนพาณิชย์กรรม และการท่องเที่ยว ด้านการบริหารจัดการ และการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2564)

สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการบริหารงานด้านการจัดการศึกษาสถานศึกษาโดยการกำกับดูแลของสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามนโยบายทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา องค์กรการบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เน้นหลักสูตรการศึกษา สร้างคน สร้างอาชีพ และสอดคล้องหลัก 3 ดี 4 ประกัน มุ่งเน้นการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนในทุก ๆ ด้าน อย่างต่อเนื่อง สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะและจัดทำแผนการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2565) มีรายละเอียดดังนี้

3.1.1 วิสัยทัศน์

“การศึกษาดีมีคุณภาพมาตรฐาน กีฬาเด่น สืบสานวัฒนธรรม ก้าวนำเทคโนโลยี มุ่งสู่ประชาคมอาเซียน”

3.1.2 พันธกิจ

- 1) ส่งเสริมการจัดการศึกษา อย่างมีคุณภาพได้มาตรฐานการศึกษา ตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนได้เรียนรู้ตลอดชีวิต
- 2) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมในด้านศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมและประเพณี
- 4) ส่งเสริมและพัฒนากีฬาสู่ความเป็นเลิศ
- 5) ส่งเสริมและพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

3.1.3 ขอบข่ายการทำงานของหน่วยงาน

สำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เป็นส่วนราชการสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่รับผิดชอบดูแลงานด้านการจัดการศึกษา งานด้านประเพณีวัฒนธรรม งานกีฬาและนันทนาการและโรงเรียนในสังกัด โดยแบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 2 ส่วน 7 ฝ่าย 1 หน่วยงาน และโรงเรียนในสังกัด จำนวน 58 โรงเรียน โดยการกำกับดูแลของผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เพื่อให้การปฏิบัติราชการของสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สามารถสนองต่อนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและเกิดประโยชน์สูงสุด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 58 โรงเรียน โดยแบ่งเป็นกลุ่มโรงเรียน จำนวน 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มโรงเรียนที่ 1 ประกอบด้วย โรงเรียนครบุรี โรงเรียนลำพระเพลิงพิทยาคม โรงเรียนสระแกรราชรัชศึกษา โรงเรียนวังน้ำเขียวพิทยาคม โรงเรียนวังหมีพิทยาคม โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม โรงเรียนบ้านใหญ่พิทยาคม โรงเรียนเฉลียงพิทยาคม โรงเรียนมาบตาบดโกพิทยาคม โรงเรียนสุขไพบูลย์วิริยะวิทยา และโรงเรียนอรพิมพิทยาคม

กลุ่มโรงเรียนที่ 2 ประกอบด้วย โรงเรียนห้วยลึกผดุงวิทยา โรงเรียนปากช่องพิทยาคม โรงเรียนคลองไผ่วิทยา โรงเรียนกลางดงปทุมณวิทยา โรงเรียนปากช่อง2 โรงเรียนสีคิ้ววิทยา คาร์ โรงเรียนกฤษณาวิทยา โรงเรียนสีคิ้ว “สวัสดิ์ผดุงวิทยา” โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม และโรงเรียนสีคิ้วหนองหญ้าขาว

กลุ่มโรงเรียนที่ 3 ประกอบด้วย โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ โรงเรียนพระทองคำวิทยา โรงเรียนโนนไทยคุรุอุปถัมภ์ 2 โรงเรียนวังโป่งพิทยาคม โรงเรียนมัธยมประดู่วัฒนา

โรงเรียนปราสาทวิทยาคม โรงเรียนเทพารักษ์ราชวิทยาคม โรงเรียนมัธยมบึงปรือ โรงเรียนมัธยมหลวงพ่อกุณปริสุทโธ และโรงเรียนทัพรั้งพิทยาคม

กลุ่มโรงเรียนที่ 4 ประกอบด้วย โรงเรียนบัวใหญ่ โรงเรียนวัดประชานิมิตร โรงเรียนบัวลาย โรงเรียนหนองหัว้าพิทยาสรรค์ โรงเรียนปรางค์ทองวิทยา โรงเรียนหนองบัวพิทยาคม โรงเรียนโดนดพิทยาคม โรงเรียนมะค่าวิทยา และโรงเรียนหินดาดวิทยา

กลุ่มโรงเรียนที่ 5 ประกอบด้วย โรงเรียนหนองยางพิทยาคม โรงเรียนหนองสูง เหลื่อมพิทยาคม โรงเรียนด่านเกวียนวิทยา โรงเรียนหนองบุญมากพิทยาคม โรงเรียนสูงเนิน โรงเรียนเตรียมอุดมอ่อนเกล้านครราชสีมา โรงเรียนกุดจิกวิทยา โรงเรียนสองครพิทยาคม โรงเรียนวังรางพิทยาคม และโรงเรียนดอนไพลพิทยาคม

กลุ่มโรงเรียนที่ 6 ประกอบด้วย โรงเรียนประทาย โรงเรียนวังไม้แดงพิทยาคม โรงเรียน สահรายวิทยาคม โรงเรียนตลาดไพรพิทยาคม โรงเรียนเมืองยางศึกษา โรงเรียนช่องแมววิทยาคม โรงเรียนคลองเมืองพิทยาคม และโรงเรียนหนองขามพิทยาคม

3.2 ผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏผลการพัฒนา ดังตารางที่ 2.3-2.4

ตารางที่ 2.3 ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565

วิชา	ระดับ	ปีการศึกษา 2563	ปีการศึกษา 2564	ปีการศึกษา 2565
ภาษาไทย	ระดับ อบจ.	47.67	43.54	47.99
	ระดับสังกัด อปท.	50.38	46.92	49.91
	ระดับประเทศ	54.29	51.19	52.95
คณิตศาสตร์	ระดับ อบจ.	20.39	19.29	21.32
	ระดับสังกัด อปท.	22.03	21.55	22.23
	ระดับประเทศ	25.46	24.47	24.39
วิทยาศาสตร์	ระดับ อบจ.	27.11	27.85	31.19
	ระดับสังกัด อปท.	27.99	29.68	31.60
	ระดับประเทศ	29.89	31.45	33.32

ตารางที่ 2.3 (ต่อ)

วิชา	ระดับ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา
		2563	2564	2565
ภาษาอังกฤษ	ระดับ อบจ.	28.62	26.08	28.04
	ระดับสังกัด อปท.	30.72	28.04	29.06
	ระดับประเทศ	34.38	31.11	32.05

จากตารางที่ 2.3 พบว่า ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565 ทุกรายวิชา ต่ำกว่าระดับสังกัด อปท. และระดับประเทศ

ตารางที่ 2.4 ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565

วิชา	ระดับ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา
		2563	2564	2565
ภาษาไทย	ระดับ อบจ.	35.98	36.93	42.76
	ระดับสังกัด อปท.	38.79	43.03	42.29
	ระดับประเทศ	44.36	46.40	44.09
คณิตศาสตร์	ระดับ อบจ.	19.68	16.29	19.00
	ระดับสังกัด อปท.	20.86	18.03	19.24
	ระดับประเทศ	26.04	21.28	21.61
วิทยาศาสตร์	ระดับ อบจ.	27.58	25.37	26.63
	ระดับสังกัด อปท.	28.94	27.09	26.60
	ระดับประเทศ	32.68	28.65	28.08
ภาษาอังกฤษ	ระดับ อบจ.	22.56	20.72	21.23
	ระดับสังกัด อปท.	24.49	21.70	21.77
	ระดับประเทศ	29.94	25.56	23.44

ตารางที่ 2.4 (ต่อ)

วิชา	ระดับ	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา	ปีการศึกษา
		2563	2564	2565
สังคมศึกษา	ระดับ อบจ.	32.40	32.96	32.22
ศาสนา และ	ระดับสังกัด อบท.	33.54	35.13	31.99
วัฒนธรรม	ระดับประเทศ	35.93	36.87	33.00

จากตารางที่ 2.4 พบว่า ผลการทดสอบ O-NET ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2563-2565 ทุกรายวิชา ต่ำกว่าระดับสังกัด อบท. และระดับประเทศ ยกเว้นวิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ และวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สูงกว่าระดับสังกัด อบท. แต่ต่ำกว่าระดับประเทศในปีการศึกษา 2565

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ในภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายกลุ่มสาระการเรียนรู้ส่วนใหญ่มีการพัฒนาที่เพิ่มสูงขึ้นแต่ยังต่ำกว่าระดับประเทศในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

3.3 ผลการดำเนินงานพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการดำเนินงานพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา โดยยึดยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดนครราชสีมา (พ.ศ. 2566-2570) ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาการศึกษา เป็นงานจัดการศึกษา พัฒนาการศึกษา และพัฒนา เตรียมความพร้อมของบุคลากรด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ มีทักษะ เพื่อให้สามารถถ่ายทอดความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาเป็นเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้มีความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1. ยกระดับคุณภาพการศึกษา ผลิตคนที่มีคุณภาพ และมีสติปัญญารอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
2. ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างคนให้มีคุณภาพ เช่น การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับผู้สูงอายุ เด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสให้ดีขึ้น
3. พัฒนาคนให้มีสุขภาวะที่ดี ทั้งร่างกาย จิตใจ เช่น สาธารณสุขสร้างสุขภาพประชาชน “3อ.2ส.” (อาหาร ออกกำลังกาย อารมณ์ ไม่สูบบุหรี่ และไม่ดื่มสุรา) สนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์

4. ส่งเสริมงานป้องกันแก้ไขปัญหาเสพติด
5. ทำนุบำรุงศาสนาวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จึงได้ดำเนินโครงการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพนักเรียนตามแนวทางการจัดการศึกษาตามศตวรรษ ที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษามีหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตลอดจนมีหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องเหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและหลักสูตรแกนกลาง และเพื่อให้ให้นักเรียนมีการพัฒนาการแบบองค์รวม คือ เป็นคนดีเป็นคนเก่งและเป็นคนที่มีความสุข

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สถาพร ทิมา (2563) ได้ศึกษาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 2) เปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน และ 3) ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 410 คน ได้มาโดยการเลือกตัวอย่างแบบโควตา และกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้บริหารที่เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 แบบสอบถามปลายเปิด และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบเอฟ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็น โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ปัญหาและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 (1) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษายังไม่สามารถจัดทำและนำหลักสูตรมาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

เท่าที่ควร สถานศึกษาควรต้องส่งครูไปอบรม ศึกษาดูงานและพัฒนาตนเองในการจัดทำหลักสูตรให้
 ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนในยุค 4.0 (2) ด้านการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้
 หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษายังขาดการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร
 สถานศึกษาที่เป็นระบบและทันสมัย สถานศึกษาควรต้องมีแนวทางในการวางแผน ออกแบบการ
 นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาที่ชัดเจนและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง (3) ด้าน
 การปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตร สถานศึกษามีการปรับปรุง
 ค่อนข้างล่าช้า ครูยังไม่สามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สถานศึกษาควรส่งบุคลากรใน
 โรงเรียนไปอบรม ศึกษาดูงาน พัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ (4) ด้านการ
 ใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ ครูและบุคลากรทางการศึกษายังขาดทักษะการใช้สื่อในการจัดการ
 เรียนการสอนและขาดการบูรณาการการใช้สื่อเทคโนโลยีในการนำมาใช้จัดการเรียนการสอน
 สถานศึกษาควรส่งครูเข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความชำนาญในการใช้สื่อเทคโนโลยี และแหล่ง
 เรียนรู้

ศุภลักษณ์ ศรีเดช (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ
 ปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) เสนอแนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของ
 โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรจำนวน 1,110
 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 โรงเรียน และผู้ให้ข้อมูลจำนวน 15 คน เครื่องมือ คือแบบสอบถาม
 และ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ Priority Need Index (PNI) และ
 วิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัย พบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรภาษาจีนด้านที่มีค่าเฉลี่ย
 มากที่สุด คือด้านการศึกษาวิเคราะห์และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรมี
 การปฏิบัติมากที่สุดในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารหลักสูตรภาษาจีนด้านที่มี
 ค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือด้านการศึกษาวิเคราะห์และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบ
 หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นที่
 มีค่าสูงสุด คือด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก แนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียน
 มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ 1) โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครู
 ภาษาจีนประชุมวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกัน 2) โรงเรียนควรจัดชั่วโมงให้ครูชาวจีนสอนทักษะฟัง-พูดให้
 ครูไทย 3) โรงเรียนควรจัดชั่วโมงการสอนให้ครูไทยและครูชาวจีนอย่างเหมาะสม 4) โรงเรียนควรจัด
 แผนการเรียนตามความสนใจของผู้เรียน 5) โรงเรียนควรขอความสนับสนุนสถาบันขงจื่อสำหรับ
 หนังสือเรียนและอุปกรณ์ 6) โรงเรียนควรจัดให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย 7) โรงเรียนควรสนับสนุนให้มี

การนิเทศการสอนครูภาษาจีนและติดตามการประเมินผลการนิเทศ 8) โรงเรียนควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน

อมรพิมล นิกชัยภูมิ (2563) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง การศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก 2) ศึกษาสภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก และ 3) เสนอแนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร ครู บุคลากรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยอง เศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก จำนวน 466 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนี Modified Priority Need Index (PNImodified) หาค่าความต้องการจำเป็น ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 21 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้ 1) คุณลักษณะของนักเรียนมี 2 ลักษณะ คือ 1.1) คุณลักษณะขั้นพื้นฐาน ซึ่งเป็นคุณลักษณะที่ปรากฏในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษามีการจัดการส่งเสริมโดยทั่วไป ได้แก่ 1.1.1) มีความรู้ในระดับขั้นพื้นฐาน สามารถสื่อสารทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้ 1.1.2) มีความรับผิดชอบ ความขยัน ความอดทน ซื่อสัตย์ ทัศนคติที่ดี และใฝ่เรียนรู้ 1.1.3) ปฏิบัติงานตามคำสั่ง เข้าใจวัฒนธรรมองค์กร และทำงานตามเวลาที่กำหนด 1.1.4) สามารถคิดวิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ 1.2) คุณลักษณะเฉพาะ เป็นคุณลักษณะที่เป็นที่ต้องการของแรงงาน และต้องจัดการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะเหล่านี้เพิ่มเติม ได้แก่ 1.2.1) การใช้เครื่องมือช่างขั้นพื้นฐาน 1.2.2) การใช้คอมพิวเตอร์ขั้นพื้นฐาน 1.2.3) มีความรู้ทางด้านช่าง ซ่อมแซมอุปกรณ์อย่างง่ายได้ 1.2.4) จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีความรู้ด้านการตลาดขั้นพื้นฐาน 1.2.5) สื่อสารภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากภาษาอังกฤษได้ 1.2.6) ความสามารถทางด้านงานฝีมือ 2) สภาพปัจจุบันของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พบว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิชาภาษาไทย และส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ขั้นพื้นฐานมากที่สุด ด้านที่พบการปฏิบัติน้อยที่สุด คือด้านการให้ความรู้เฉพาะทางด้านอุตสาหกรรมและอาชีพ และการพัฒนาองค์ความรู้แก่นักเรียนทางด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีที่ใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม ประเด็นที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิชาภาษาไทย และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ระดับพื้นฐาน 3)

แนวทางในการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีองค์ความรู้ในด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และฝึกทักษะทางด้านอาชีพต่างๆ

กษมา ชนะวงศ์ (2564) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน วิธีดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน แบ่งออกเป็น 3 ชั้นย่อย ประกอบด้วย ชั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน โดยสังเคราะห์เอกสาร ชั้นที่ 1.2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ชั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 2 ชั้นย่อย ประกอบด้วย ชั้นที่ 2.1 การยกร่างรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ชั้นที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน โดยจัดสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน โดยผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 ปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย 1) คณะกรรมการบริหารจัดการหลักสูตร 2) ผู้บริหารและครูผู้สอน 3) ขอบข่ายงานบริหารจัดการหลักสูตร องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาบริบทของสถานศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารจัดการหลักสูตร ขั้นตอนที่ 2 การวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การนำหลักสูตรไปใช้ ขั้นตอนที่ 4 การนิเทศการใช้หลักสูตร ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการใช้หลักสูตรและองค์ประกอบที่ 3 ผลลัพธ์ โดยนักเรียนมีคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) คิดเป็น 2) ทำเป็น 3) อยู่เป็น ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ

ในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามีความเหมาะสม ส่วนผลการประเมินความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนโดยผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

ศุภวาริ สิงโสม (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับ โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและเพื่อพัฒนาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม การดำเนินการวิจัยมี 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานหลักสูตรสถานศึกษา และครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ระยะที่ 2 การพัฒนาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 6 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด จากกระบวนการทั้ง 4 ด้าน 28 แนวทาง และความต้องการจำเป็น เรียงลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของกระบวนการสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ กระบวนการด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมสนับสนุนหลักสูตร ด้านการกำกับติดตามและประเมินผลหลักสูตร และด้านการจัดทำและใช้หลักสูตรตามลำดับ ส่วนแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง มีผลการประเมิน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง พบว่า ทั้งสองด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ธีรภัทร์ วรคำ (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 2) พัฒนาแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูในสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 จำนวน 300 คน ได้มาโดยวิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางของ Krejcie and Morgan ประกอบกับการสุ่มแบบ

แบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น ศึกษาแนวทางจาก สถานศึกษาที่มีการปฏิบัติดีเยี่ยม จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วยผู้อำนวยการ 1 คน ครูฝ่ายวิชาการ 2 คน รวมทั้งสิ้น 9 คน ประเมินแนวทางโดยผู้เชี่ยวชาญ 7 คน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สามารถจัดลำดับได้คือ 1) ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล 2) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การรู้ดิจิทัล 3) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีโดยใช้การรู้ดิจิทัล 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยทักษะการรู้ดิจิทัลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล และมีผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมเท่ากับ 4.87 และค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้เท่ากับ 4.86 โดยมีแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัล ทั้งหมด 5 ด้าน รวม 17 แนวทาง

วีรยุทธ ทองอ่อน (2565) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด - 19 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด-19 ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยเทคนิค A-I-C และ Scenario Planning โดยผู้ร่วมการประชุมและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้า กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครูผู้สอนวิทยาศาสตร์ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะกรรมการสถานศึกษา ตัวแทนชุมชน นักเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยายเป็นความเรียง ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ โรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด-19 จำเป็นต้องมีการประเมินสภาวะการณ์ การ

กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และการกำหนดแผนงานโครงการ ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 3 ด้าน คือ 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำไปสู่การกำหนดแผนงานโครงการทั้ง 10 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามจุดมุ่งหมายที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับการจัดการศึกษา ในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และค่านิยมที่ดีงามตามที่สถานศึกษากำหนด ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาสภาพแวดล้อมการบริการ และสังคมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 5 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน มีการตรวจสอบ และประเมินความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ที่ 7 พัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ยุทธศาสตร์ที่ 8 ส่งเสริมและปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 9 พัฒนาคุณภาพครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ยุทธศาสตร์ที่ 10 ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษา

ธนวัฏ แมนย่า (2566). ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารความรู้พื้นฐานที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ของ กศน. อำเภอนาทอง จังหวัดน่าน มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อพัฒนาทักษะศตวรรษที่ 21 ของ กศน.อำเภอนาทอง ใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ด้วยเทคนิค A-I-C และ Scenario Planning โดยผู้ร่วมการประชุมและผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการ หัวหน้างานหลักสูตรและการสอน ครูผู้สอน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาสำคัญ และสรุปเนื้อหาเชิงบรรยายเป็นความเรียง ผลการศึกษา พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารความรู้พื้นฐานที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ของ กศน.อำเภอนาทอง จังหวัดน่าน จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินสมรรถภาพ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และการกำหนดแผนงานโครงการ ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 3 ด้านคือ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา กศน. 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ โดยประเด็นยุทธศาสตร์มีมติที่ 1 ด้านประสิทธิผล มี 4 แนวทาง คือ 1) ปรับปรุงกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร 2) เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้ 3) ขยายโอกาสทาง

การศึกษา 4) เพิ่มคุณภาพของผู้สำเร็จการ กศน. ประเด็นยุทธศาสตร์มิติที่ 2 ด้านคุณภาพการ ให้บริการ มี 4 แนวทาง คือ 1) คุณค่าการเรียนรู้ 2) การให้บริการ 3) ความสัมพันธ์ 4) ภาพลักษณ์ ประเด็นยุทธศาสตร์มิติที่ 3 ด้านประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนมากเป็นการศึกษาถึงแนวทางการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรสถานศึกษา รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร โดยศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาแนวทางหรือกลยุทธ์ในการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

LI XINRONG (2564) ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุค ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหาร จัดการด้านสถานศึกษาของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน 2) ศึกษาเหตุปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน 3) สร้างแนวทางการบริหาร จัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน ในยุคศตวรรษที่ 21 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนักงานสถานศึกษา กลุ่มการบริหารวิชาการ ครูผู้สอนและชุมชน ทั้งหมด 16 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เก็บข้อมูลและวิเคราะห์เนื้อหา สำคัญในการสร้างแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมา ลาน มณฑลยูนนาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุคศตวรรษ ที่ 21 ของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน มีอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้ 1) การวางแผน มีองค์ประกอบด้วย 1.1) กำหนดเป้าประสงค์ มีองค์ประกอบด้วย (1) นำเอกสารหลักสูตรของรัฐไปใช้ (2) การประสาน ความสัมพันธ์ (3) ตามข้อกำหนดของมาตรฐานหลักสูตร (4) ตามเป้าหมายและทรัพยากรหลักสูตร (5) สร้างโอกาสให้ครู นักเรียนมีส่วนร่วม (6) ตอบสนองความต้องการครู 1.2) ศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน 1.3) กำหนดพันธกิจมีองค์ประกอบด้วย (1) ผู้อำนวยการกำกับดูแลของทั้ง 5 แผนก (2) สำนักงานเป็นผู้ดูแล งานประจำวัน (3) สร้างระบบความรับผิดชอบระดับ 1.4) สร้างรับประกัน มีองค์ประกอบด้วย (1) จัดตั้งกลุ่มการบริหารจัดการหลักสูตร (2) เสริมสร้างการฝึกอบรมให้ครู บุคลากร (3) เพิ่มเงินทุนที่ เหมาะสม (4) ประสานสังคมและครอบครัว 2) การนำแผนไปปฏิบัติ มีองค์ประกอบด้วย (1) การ จัดการองค์กร (2) การจัดทรัพยากร (3) ให้ครูเข้าใจการทำงานอย่างลึกซึ้ง (4) ตามแผนหลักสูตรและ ปรับโครงสร้างหลักสูตร (5) ให้ความสำคัญกับการสร้างทีม (6) การจัดตั้งเครือข่ายการจัดการเรียน การสอน (7) เสริมสร้างการจัดการทั้งกระบวนการ (8) การจัดเตรียมบทเรียน (9) จัดหาครูที่ยอดเยี่ยม 3) การประเมินผล มีองค์ประกอบด้วย (1) การสร้างระบบ (2) ตรวจสอบตนเอง (3) เปิดประชุมและ ปรับปรุงแก้ไขต่อไป (4) ทุกปีจะให้รางวัลแก่ครู (5) การจัดการประเมินการใช้สื่อ (6) มีการ ตรวจสอบข้อสอบ

Annisa, Fachruddin and Tien (2022) ได้ศึกษาการบริหารจัดการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนสอนศาสนา MAN Padang Lawas Utara มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางการจัดการพัฒนาหลักสูตรของ MAN Padang Lawas Utara การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเชิงพรรณนาเชิงคุณภาพ เทคนิคการเก็บรวบรวมใช้เทคนิคการสังเกตการสัมภาษณ์และการบันทึกเพื่อให้ได้ผลข้อมูลการจัดการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน MAN Padang Lawas Utara ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า 1) การวางแผนการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน MAN Padang Lawas Utara ค่อนข้างดี ซึ่งประกอบด้วย ความเป็นมาของการเตรียมการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการและความเป็นไปได้ของโรงเรียน MAN Padang Lawas Utara การทบทวน วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของการศึกษา การกำหนดเนื้อหาหลักสูตร โครงการที่ต้องทำ การออกแบบกลยุทธ์ในการเรียนรู้ การออกแบบกลยุทธ์แนะแนวในการจัดการกับปัญหา การออกแบบกลยุทธ์การประเมิน เพื่อกำหนดระดับความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นหลังจากดำเนินการพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการพัฒนาหลักสูตรที่ MAN Padang Lawas Utara ค่อนข้างดีเพราะมีการดำเนินการและวางแผนอย่างสม่ำเสมอ ดำเนินการโดยทีมพัฒนาหลักสูตรที่ก่อตั้งโดยอาจารย์ใหญ่ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดทำหลักสูตรและได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล 3) การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรที่ MAN Padang Lawas Utara ดำเนินไปได้ด้วยดีตามวาระที่ทีมงานพัฒนาหลักสูตรได้เตรียมไว้ ได้แก่ การกำหนดหลักสูตร โครงสร้างเพื่อรองรับมาตรฐานสมรรถนะ 4) การประเมินผลการพัฒนาหลักสูตร MAN ภาคเหนือปาดังละवास ค่อนข้างดี สังเกตได้จากการติดตามและประเมินผลเพื่อกำหนดการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรของอาจารย์ใหญ่และทีมงานกำกับดูแล การกำกับดูแลเริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัด ไปจนถึงการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรทั้งภายในและภายนอก เช่น การฝึกอบรมการศึกษาวิชาชีพครู (TPT) ตลอดจนความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนที่พัฒนาโดยอาจารย์ใหญ่ นี้จะทำให้การพัฒนาหลักสูตรได้ง่ายขึ้น

Wiyono, Hakim and Hassan (2023) ได้ศึกษาการจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้เชิงบูรณาการของการศึกษาศาสนาอิสลามและโรงเรียนอาชีวศึกษาที่ SMKN 3 Malang ประเทศอินโดนีเซีย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรบูรณาการและรูปแบบการเรียนรู้โดยการรวมสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ (อาชีวศึกษา) หนึ่งสาขาวิชาเข้ากับสาขาวิชาการศึกษาอิสลาม โมเดลบูรณาการแบบซ้อน: บูรณาการเป้าหมายความเชี่ยวชาญที่บรรลุในหัวข้อเฉพาะในเนื้อหาอาชีวศึกษากับเป้าหมายที่บรรลุในการศึกษาศาสนาอิสลาม ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนหลักสูตรและการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับศาสนาอิสลามและการศึกษาวิชาชีพในประเทศอินโดนีเซีย SMKN 3 Malang ดำเนินการผ่านการอภิปรายในเชิงลึกนั่นคือประการแรกการอภิปรายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรบูรณาการ ประการที่สองการอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรที่ครอบคลุมประการที่สามการอภิปรายเกี่ยวกับองค์กรหลักสูตรที่ครอบคลุม เป้าหมายหลักของการวางแผนคือวิสัยทัศน์และภารกิจของผู้สำเร็จ

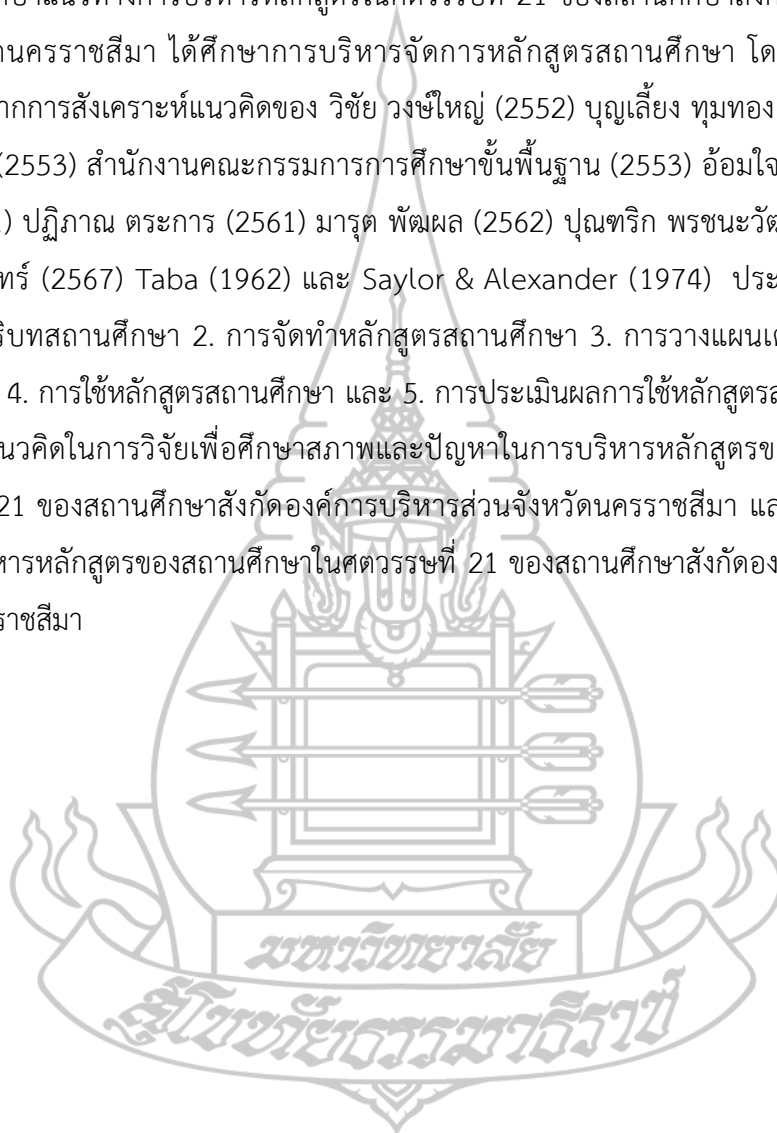
การศึกษา SMKN 3 Malang ประการแรกผู้สำเร็จการศึกษาที่มีบุคลิกภาพสูง ประการที่สองผู้สำเร็จการศึกษาที่มีการแข่งขันระดับโลก การดำเนินการตามหลักสูตรและการเรียนรู้แบบบูรณาการสำหรับศาสนาอิสลามและการศึกษาวิชาชีพ ได้แก่ ประการแรกการพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมจะดำเนินการดังต่อไปนี้ ประการแรกการจัดหลักสูตรที่ครอบคลุมของวัสดุวิชาชีพที่พัฒนาโดยทีมสอนทีม ประการที่สองให้แนวทางในการรวมวิชาชีพกับค่านิยมอิสลาม ประการที่สามทำงานร่วมกับที่ปรึกษาและทีมวิจัยจากสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการสอนสังเกตห้องเรียนให้ข้อเสนอแนะและประเมินความสามารถและความสำเร็จของครูตามเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา รูปแบบหลักสูตรและการเรียนรู้แบบบูรณาการของศาสนาอิสลามและอาชีวศึกษาเกิดขึ้นจากการผสมผสานสองรูปแบบคือการบูรณาการระหว่างสาขาวิชา (อาชีวะ) และการบูรณาการระหว่างสาขาวิชา (อาชีวะ) กล่าวคือ การรวมเป้าหมายความสามารถหลายด้านที่จำเป็นต้องบรรลุในวิชาชีพ เข้ากับเป้าหมายที่จำเป็นต้องบรรลุในวิชาศาสนาอิสลามศึกษา

Neliwatil, Uswatun, Retno, Akhmad and Muhamad (2023) ได้ศึกษาการจัดการหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียน MAS Insan Kesuma Madani ในเมือง Namorambe การวิจัยครั้งนี้จะใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ คือ การวิจัยจะดำเนินการในสภาพธรรมชาติ (สภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ) แหล่งข้อมูลสำหรับลักษณะของการวิจัยนี้แบ่งออกเป็นสองกลุ่ม ได้แก่ แหล่งข้อมูลหลักและแหล่งข้อมูลรอง เทคนิคการรวบรวมข้อมูลที่จะดำเนินการคือวิธีการตรวจสอบสามเส้า จากผลการวิจัยภาคสนาม กระบวนการวางแผนหลักสูตรที่ดำเนินการในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเป็นไปตามทฤษฎีการจัดการซึ่งเริ่มต้นจากการวางแผน การนำไปปฏิบัติ และผลลัพธ์สุดท้ายที่จะเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับกระบวนการประเมินผลของสิ่งที่ดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การปรับปรุงรายวิชาและปรับปรุงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ และ Mas insan Kesuma Madani ใน Namorambe ได้ดำเนินโครงการนำหลักสูตรไปใช้หลายหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

จากการศึกษางานวิจัยต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยส่วนมากเป็นการศึกษาถึงการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และแนวทางการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา โดยศึกษาสภาพการบริหารจัดการด้านสถานศึกษา การออกแบบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบว่า งานวิจัยในประเทศ โดยส่วนมากเป็นการศึกษาถึงแนวทางการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา ส่วนงานวิจัยต่างประเทศ โดยส่วนมากเป็นการศึกษาถึงการ

บริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งดำเนินการศึกษาตั้งแต่สภาพการบริหารจัดการด้านสถานศึกษา การออกแบบแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้ศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้กรอบในการศึกษาวิจัยจากการสังเคราะห์แนวคิดของ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2552) บุญเลี้ยง ทุมทอง (2553) ประสาท เนืองเฉลิม (2553) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553) อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ (2561) ปฏิภาณ ตระการ (2561) มารุต พัฒนา (2562) ปุณศรีกร พรชนะวัฒนา (2562) สิทธิพล อาจอินทร์ (2567) Taba (1962) และ Saylor & Alexander (1974) ประกอบด้วย 1. การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3. การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา และพัฒนาเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการวิจัยตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,639 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้เท่ากับ 313 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดสถานศึกษา และใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของจำนวนครูและผู้บริหารในสถานศึกษา รายละเอียดดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
เล็ก	43	778	148
กลาง	9	307	59
ใหญ่	4	324	62

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ใหญ่พิเศษ	2	230	44
รวม	58	1,639	313

1.3 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลดีเด่น ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 2 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษา จากสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

2.2.1 แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมี 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และ 5) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตรา

ประมาณค่า (Rating scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนนแบบสอบถามเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert (1967) ได้แก่ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.1.2 แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่ได้รับรางวัลดีเด่น เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ซึ่งมีข้อความประกอบด้วยประเด็น ดังนี้

1) แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา

2) แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3) แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา

4) แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

5) แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

6) ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

2.2 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

2.2.1 แบบสอบถาม

การสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1) วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการวิจัย ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 เพื่อกำหนดกรอบแนวคิด
- 2) กำหนดกรอบแนวคิด และขอบข่ายของเนื้อหาให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21
- 3) กำหนดประเด็นเนื้อหาและตัวบ่งชี้ที่ต้องการสอบถาม
- 4) เขียนข้อคำถามโดยการร่างคำถามแต่ละข้อตามประเด็นเนื้อหาและตัวบ่งชี้ที่กำหนด
- 5) จัดเรียงข้อคำถามและจัดรูปแบบข้อคำถามแต่ละข้อเพื่อมาจัดเรียงรวมกันเป็นแบบสอบถาม พร้อมทั้งมีการชี้แจงการตอบ
- 6) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข
- 7) ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระได้ให้ข้อเสนอแนะ
- 8) นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงและผ่านการเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรง ด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา กับจุดประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence: IOC) มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .67-1.00 ผ่านเกณฑ์ .05 ขึ้นไป ใช้ได้
- 9) นำแบบสอบถามที่ได้จากการเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระ ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
- 10) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยง (Reliability) ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ Cronbach (1970) ได้ค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ .96 ผ่านเกณฑ์ .70 ขึ้นไป ใช้ได้
- 11) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษา ค้นคว้าอิสระเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและเชื่อถือได้และก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริง
- 12) ทำการจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.2 แบบสัมภาษณ์

การสร้างและพัฒนาแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2) กำหนดหัวข้อประเด็นที่ต้องการถามตามวัตถุประสงค์
- 3) รวบรวมข้อคำถามที่ต้องการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้
- 4) พิจารณาแต่ละข้อคำถามว่ามีความเป็นปรนัยหรือความชัดเจนทางภาษา

เหมาะกับการถามผู้ให้ข้อมูลหรือไม่

5) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเป็นฉบับร่าง นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

6) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระได้ให้ข้อเสนอแนะ

- 7) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสอบถาม ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ขอนหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสาขาวิชา

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามในรูปแบบ Google Form ไปเก็บข้อมูลกับผู้บริหาร และครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถามกลับคืนภายในระยะเวลา 1 เดือน

3.1.3 เมื่อครบกำหนด ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ผู้วิจัยประสานงานผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล พร้อมนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อนัดหมายเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยขอหนังสือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ส่งถึงผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้ให้ข้อมูล เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวเคราะห์ในภายหลัง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการแปลผลใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลของ บุญชม ศรีสะอาด (2554) ดังนี้

4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's
method)

4.4 การศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด
องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21
ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ
สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่
และค่าร้อยละ ปรากฏดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	91	29.07
หญิง	222	70.93
รวม	313	100.00
2. อายุ		
21-30 ปี	7	2.24
31-40 ปี	93	29.71

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
41-50 ปี	135	43.13
51 ปีขึ้นไป	78	24.92
รวม	313	100.00
3. ตำแหน่ง		
ครูผู้สอน	255	81.47
ผู้บริหารสถานศึกษา	58	18.53
รวม	313	100.00
4. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	107	34.19
สูงกว่าปริญญาตรี	206	65.81
รวม	313	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
ไม่เกิน 5 ปี	11	3.51
5-10 ปี	47	15.02
11-20 ปี	168	53.67
มากกว่า 20 ปี	87	27.80
รวม	313	100.00
6. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	148	47.28
ขนาดกลาง	59	18.85
ขนาดใหญ่	62	19.81
ขนาดใหญ่พิเศษ	44	14.06
รวม	313	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งสิ้น 313 คน โดยภาพรวม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70.93) มีอายุช่วง 41-50 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 43.13) มีตำแหน่งส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน (ร้อยละ 81.47) ด้านระดับการศึกษา ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา

ระดับสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 65.81) มีประสบการณ์ทำงานมากที่สุดอยู่ที่ 11-20 ปี (ร้อยละ 53.67) และเป็นสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 47.28)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

การวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งครอบคลุมกระบวนการบริหารหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปรากฏดังตารางที่ 4.2-4.7

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา	4.33	0.50	มาก
2	การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.37	0.47	มาก
3	การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.34	0.50	มาก
4	การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.33	0.48	มาก
5	การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.14	0.57	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.30	0.45	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.45) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.47) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.50) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.48) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.50) และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.57) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม	4.24	0.77	มาก
2	สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.69	มาก
3	สถานศึกษามีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.41	0.63	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.47	0.61	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษา	4.30	0.66	มาก
6	สถานศึกษามีประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักให้แก่ครู บุคลากร เห็นความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา	4.26	0.74	มาก
รวมเฉลี่ย		4.33	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.47$, S.D.=0.61) สถานศึกษามีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.41$, S.D.=0.63) สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้

เพื่อพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.69) สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษา ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักให้แก่ครูบุคลากร เห็นความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.74) และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ($\bar{X}=4.24$, S.D.=0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21	4.25	0.73	มาก
2	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21	4.37	0.68	มาก
3	สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง	4.49	0.62	มาก
4	สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น / สัดส่วน เวลาเรียน/ สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคได้อย่างเหมาะสม	4.46	0.61	มาก
5	สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระหรือรายวิชา ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21	4.26	0.74	มาก
6	สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างชัดเจน	4.36	0.67	มาก
รวมเฉลี่ย		4.37	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.47) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของ หลักสูตรแกนกลาง ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.62) สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละ ระดับชั้น / สัปดาห์ ส่วน เวลาเรียน/ สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคได้อย่างเหมาะสม (M=4.46, SD=0.61) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการชุมชน และการ เปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.68) สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชา ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.36$, S.D.=0.67) สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระหรือรายวิชา ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}=4.26$, S.D.=0.74) และสถานศึกษามีเอกสาร/ ประชุม/ สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ($\bar{X}=4.25$, S.D.=0.73) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผน เตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
	สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการ	4.45	0.66	มาก
1	เรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง			
2	สถานศึกษามีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนการนำไปใช้จริงทุกภาคเรียน	4.31	0.68	มาก
3	สถานศึกษามีการวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร	4.29	0.64	มาก

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
4	สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.40	0.65	มาก
5	สถานศึกษามีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ	4.29	0.71	มาก
6	สถานศึกษามีการเตรียม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ	4.31	0.70	มาก
รวมเฉลี่ย		4.34	0.50	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, S.D.=0.50) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ($\bar{X}=4.45$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X}=4.40$, S.D.=0.65) สถานศึกษามีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของครูก่อนการนำไปใช้จริงทุกภาคเรียน ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.64) สถานศึกษามีการเตรียม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ อย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.31$, S.D.=0.70) สถานศึกษามีการวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.64) และสถานศึกษามีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.71) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ความสามารถ และ วิชาเอก	4.27	0.66	มาก
2	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C)	4.30	0.66	มาก
3	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง	4.39	0.64	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงการ	4.37	0.66	มาก
5	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์	4.33	0.66	มาก
6	สถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน	4.30	0.69	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.33	0.48	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.66) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง ($\bar{X}=4.39$, S.D.=0.48) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงการ ($\bar{X}=4.37$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์ ($\bar{X}=4.33$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C) ($\bar{X}=4.30$, S.D.=0.66) สถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน ($\bar{X}=4.30$,

S.D.=0.69) และสถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก (\bar{X} =4.27, S.D.=0.66) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินผล การใช้หลักสูตรสถานศึกษา

ที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		\bar{X}	S.D.	
1	สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา	4.20	0.70	มาก
2	สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน	4.19	0.75	มาก
3	สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.15	0.70	มาก
4	สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน	4.14	0.74	มาก
5	สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา	4.10	0.73	มาก
6	สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น	4.05	0.64	มาก
	รวมเฉลี่ย	4.14	0.57	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.14, S.D.=0.57) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา (\bar{X} =4.20,

S.D.=0.70) สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน ($\bar{X}=4.19$, S.D.=0.75) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.70) สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.74) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา ($\bar{X}=4.10$, S.D.=0.73) และสถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ($\bar{X}=4.05$, S.D.=0.64) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม

การเปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) ปรากฏดังตารางที่ 4.8-4.14

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนก ตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม

ที่	รายการ	ขนาดสถานศึกษา											
		เล็ก			กลาง			ใหญ่			ใหญ่พิเศษ		
		\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1	การวิเคราะห์ บริบทสถานศึกษา	4.15	0.50	มาก	4.50	0.45	มาก	4.38	0.50	มาก	4.63	0.26	มากที่สุด
2	การพัฒนา หลักสูตร สถานศึกษา	4.22	0.48	มาก	4.42	0.43	มาก	4.48	0.47	มาก	4.63	0.26	มากที่สุด
3	การวางแผนเตรียม ใช้หลักสูตร สถานศึกษา	4.15	0.49	มาก	4.46	0.48	มาก	4.49	0.49	มาก	4.64	0.26	มากที่สุด
4	การใช้หลักสูตร สถานศึกษา	4.14	0.51	มาก	4.42	0.46	มาก	4.54	0.36	มากที่สุด	4.55	0.29	มากที่สุด
5	การประเมินผล การใช้หลักสูตร สถานศึกษา	3.91	0.54	มาก	4.29	0.53	มาก	4.27	0.60	มาก	4.51	0.29	มากที่สุด
	รวม	4.11	0.50	มาก	4.42	0.47	มาก	4.43	0.48	มาก	4.59	0.27	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ปรากฏผลดังนี้

สถานศึกษาขนาดเล็ก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.22$, S.D.=0.48) การวิเคราะห์ บริบทสถานศึกษา ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.50) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.15$, S.D.=0.49) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.14$, S.D.=0.51) และการประเมินผลการใช้หลักสูตร สถานศึกษา ($\bar{X}=3.91$, S.D.=0.54) ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดกลาง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ($\bar{X}=4.50$, S.D.=0.45) การวางแผน เตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.46$, S.D.=0.48) และการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=$

4.42, S.D.=0.43) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.42$, S.D.=0.46) และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.29$, S.D.=0.53) ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.54$, S.D.=0.36) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.49) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (M=4.48, S.D.=0.47) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ($\bar{X}=4.38$, S.D.=0.50) และการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.27$, S.D.=0.60) ตามลำดับ

สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.26) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.26) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.63$, S.D.=0.26) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.29) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X}=4.51$, S.D.=0.29) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม และรายด้าน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ที่	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	Ss	MS	F	P
1	การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	10.32	3.44	15.89*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	66.87	.22		
		รวม	312	77.18			
2	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	7.14	2.38	12.12*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	60.66	.20		
		รวม	312	67.79			
3	การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	11.37	3.79	17.92*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	65.33	.21		
		รวม	312	76.69			

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ที่	รายการ	แหล่งความแปรปรวน	df	Ss	MS	F	P
4	การใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	10.77	3.59	17.78*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	62.39	.20		
		รวม	312	73.16			
5	การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3	16.21	5.40	19.66*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	84.92	.28		
		รวม	312	101.13	3.44		
	รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	11.16	3.72	16.67*	.000
		ภายในกลุ่ม	309	68.03	0.22		
		รวม	312	79.19			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) ดังตารางที่ 4.10-4.14

ตารางที่ 4.10 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ขนาดสถานศึกษา		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
	\bar{X}	4.15	4.49	4.38	4.63
เล็ก	4.15	-	.34*	.23*	.47*
กลาง	4.49		-	.12	.13
ใหญ่	4.38			-	.25*
ใหญ่พิเศษ	4.63				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ขนาดสถานศึกษา	เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
\bar{X}	4.22	4.42	4.48	4.63
เล็ก	4.22	-	.26*	.41*
กลาง	4.42	-	.06	.20*
ใหญ่	4.48	-	-	.15
ใหญ่พิเศษ	4.63	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการ

บริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่ พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.12 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ สถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของ สถานศึกษา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ขนาดสถานศึกษา		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
	\bar{X}	4.15	4.46	4.49	4.64
เล็ก	4.15	-	.31*	.34*	.49*
กลาง	4.46		-	.03	.18
ใหญ่	4.49			-	.15
ใหญ่พิเศษ	4.64				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับ สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดเล็กกับ สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาด ใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

ขนาดสถานศึกษา		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
	\bar{X}	4.14	4.42	4.54	4.55
เล็ก	4.14	-	.28*	.40*	.42*
กลาง	4.42		-	.11	.13
ใหญ่	4.54			-	.02
ใหญ่พิเศษ	4.55				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 ทดสอบความแตกต่างรายคู่ของระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method)

ขนาดสถานศึกษา		เล็ก	กลาง	ใหญ่	ใหญ่พิเศษ
	\bar{X}	3.91	4.29	4.27	4.51
เล็ก	3.91	-	.38*	.36*	.60*
กลาง	4.29		-	.017	.22*
ใหญ่	4.27			-	.24*
ใหญ่พิเศษ	4.51				-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดกลางกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญ่กับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สถานศึกษาขนาดกลางมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

จากการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ปรากฏผล ดังนี้

4.1 การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรใช้เทคนิค swot analysis ในการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา และควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 แก่บุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีส่วนร่วมในกระบวนการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาของหลักสูตร

สถานศึกษาควรให้ความรู้ทั้งผู้บริหาร ครูผู้รับผิดชอบด้านหลักสูตรและครูทุกคนให้เข้าใจแนวทางและเข้าถึงการปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

ควรใช้เทคนิค swot analysis ประกอบการวิเคราะห์ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

ควรใช้เทคนิค swot ในการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา และ การมีส่วนร่วมของหลาย ๆ ฝ่าย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ควรศึกษา สมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการทำ SWOT ของสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในศตวรรษที่ 21 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนา การปรับตัวของครูให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคโลกไร้พรมแดน สืบหาความถนัดและความต้องการของผู้เรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกส่วนวิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ เช่น TOWS Matrix

การจัดการศึกษา ครู เด็กให้มีการพัฒนา การปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงในสังคมยุคโลกไร้พรมแดน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

สืบหาความถนัดและความต้องการของผู้เรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากทุกส่วน วิเคราะห์โดยใช้เครื่องมือ เช่น TOWS Matrix (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์หรือวิจัยหลักสูตรที่ผ่านมา โดยการใช้ฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ปีย้อนหลัง มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน บริบทของสถานศึกษา และชุมชน และนำผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

1) การใช้ฐานข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 3 ปีย้อนหลัง มาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน บริบทของสถานศึกษา และชุมชน 2) นำผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา มาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

วิเคราะห์หรือวิจัยหลักสูตรที่ผ่านมาว่ามีความเหมาะสมหรือต้องปรับปรุงอะไรบ้าง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ควรเริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูทุกคนต้องมีความเข้าใจหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาควรยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งข้อมูลสำคัญในการนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้แก่ บริบทของสถานศึกษา และชุมชน ผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา รวมถึงข้อมูลการวิเคราะห์หรือวิจัยหลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการทำ SWOT Analysis ของสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริการหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

4.2 การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญตามแนวคิด Active learning เน้นเป็นเลิศเฉพาะ

อีกทั้งคำนึงถึงบริบทของท้องถิ่นรวมถึงสถานการณ์ในปัจจุบัน และตอบสนองความต้องการผลิตภาพของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งควรมีการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดทำหลักสูตรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

ควรมีการอบรมอย่างเป็นรูปธรรมในด้านการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

โดยเน้นผู้เรียนสำคัญ และ active learning และเน้นเป็นเลิศเฉพาะ เตรียมเข้าสู่อาชีพ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

วิเคราะห์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของผู้เรียนอีกทั้งบริบทของท้องถิ่น (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ควรพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้อง เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และตอบสนองความต้องการผลิตภาพของตลาดแรงงานในอนาคต (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับวัยและตรงตามความต้องการของผู้เรียน ควรยึดทักษะและสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดตามบริบทในชุมชนและสังคมที่กว้างขึ้นในการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน ควรมีการระดมความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาให้เหมาะสมกับวัยและตรงตามความต้องการของผู้เรียนสอดคล้องกับเศรษฐกิจในสังคมปัจจุบัน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

ระดมความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)
ควรยึดทักษะและสมรรถนะที่ต้องการให้เกิดตามบริบทในชุมชนและสังคมที่กว้างขึ้นในการพัฒนาหลักสูตร (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติที่ดีงาม พัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการชุมชนหรือสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและโรงเรียน

สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ทักษะ ความสามารถ และความประพฤติที่ดีงาม (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

พัฒนาให้เหมาะสมกับความต้องการชุมชนหรือสำรวจความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและโรงเรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ด้านจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรมีการระดมความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ของกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยเน้นผู้เรียนสำคัญ ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยและตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะทางของผู้เรียน เน้นทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน ท้องถิ่น และสังคมที่กว้างขึ้น และสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่โลกอาชีพในสังคมปัจจุบันและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

4.3 การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการเตรียมใช้หลักสูตร โดยพิจารณาจากความพร้อมของสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้เรียน ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้ประกอบการ ด้านหลักสูตร เนื้อหาการใช้หลักสูตร การวัดผล การนิเทศอย่างเป็นรูปธรรม และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ สถานศึกษาควรมีการประชุมประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนแนวทาง วิธีการปฏิบัติ อบรมสัมมนาให้ความรู้ กำหนดผู้รับผิดชอบ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการ และดำเนินการตามแผน

มีการให้แนวทาง วิธีการปฏิบัติ อบรมสัมมนาให้ความรู้ วางแผน ประชุม กำหนดผู้รับผิดชอบ จัดทำโครงการและดำเนินการ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

เตรียมครู หลักสูตร เนื้อหา การใช้ การวัดผล การนิเทศ เป็นรูปธรรม และ ระบบอินเทอร์เน็ต (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

ควรมีการประชุมปรึกษาหารือ ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร คณะครูทุกคน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

การเตรียมใช้หลักสูตร ควรดูความพร้อมของสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ตัวบ่อน (ผู้เรียน) ความถนัดของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา การสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้ประกอบการ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้สามารถปรับตัวต่อการนำนโยบายการศึกษามาใช้ในให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน ควรมีการประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ในการเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา และควรมีการวิพากษ์ และประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษาก่อนนำไปใช้

การพัฒนาครู การปรับตัว และการนำนโยบายการศึกษามาใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

ประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ควรผ่านกระบวนการตามขั้นตอน วิพากษ์ และประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา และควรมีการวิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ และทดลองนำหลักสูตรใช้ 1 ปีการศึกษา

ควรสร้างความตระหนัก และความเข้าใจให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

วิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรที่ผ่านมา เขียนปรับปรุง และทดลองใช้ 1 ปี (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา นำนโยบายการศึกษามาใช้ในให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน โดยพิจารณาความพร้อมของสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งประกอบด้วยผู้เรียน ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้ประกอบการ ด้านหลักสูตร เนื้อหา การใช้หลักสูตร การวัดผล การนิเทศอย่างเป็นรูปธรรม และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรมีการประชุมประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการ

สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนแนวทาง วิธีการปฏิบัติ กำหนดผู้รับผิดชอบ แต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการ และดำเนินการตามแผน และการเตรียมใช้หลักสูตร สถานศึกษาโดยกระบวนการวิพากษ์ และประเมินผลหลักสูตร การทดลองนำหลักสูตรไปใช้ การ วิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนการ นำไปใช้จริง

4.4 การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการใช้

หลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการ บริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจำแนกตาม ตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษา ควรพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความความรู้ ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักถึง ความสำคัญของการนำหลักสูตรสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้ สอดคล้องเหมาะสมกับ มีการใช้สื่อเทคโนโลยี การวัดและประเมินผล ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ และ มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม

ดำเนินการใช้หลักสูตรให้ตอบสนองในด้านความรู้และวิธีการพัฒนา (ผู้เชี่ยวชาญคน ที่ 1)

ควรเตรียมครูให้มีคุณภาพ สื่อเทคโนโลยีให้พร้อม ติดตามประเมินผล (ผู้เชี่ยวชาญ คนที่ 4)

มีการส่งบุคลากรเข้าร่วมการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดอบรมเอง ในกรณีที่ บุคลากรยังขาดความรู้ความเข้าใจ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ควรสร้างตระหนัก ให้ความรู้ในเรื่อง ที่จะต้องมีการบริหารหลักสูตรให้สอดคล้อง เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ดำเนินการจัดทำหลักสูตร นำหลักสูตรมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีการ ประเมินผลลัพท์ที่ได้แล้วนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (ผู้เชี่ยวชาญคน ที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการใช้หลักสูตร สถานศึกษาว่า การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาควรแต่งตั้ง คณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรให้ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตร ลักษณะพิเศษเพื่อส่งเสริมและต่อยอดความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย การนำ

หลักสูตรลักษณะพิเศษไปใช้จึงจำเป็นต้องมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้

หลักสูตรลักษณะพิเศษเพื่อส่งเสริมและต่อยอดความรู้ความสามารถอย่างหลากหลาย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนหลักสูตรสถานศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

พัฒนาบุคลากรตามแนวทางของแต่ละหลักสูตรในสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็นกระบวนการพัฒนาหรือสรรหา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการนำหลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ การวัด และการประเมินผล ควรพัฒนาทางด้านหลักสูตรให้เหมาะสมกับชุมชนอบรมครูในการเขียนหลักสูตร มีการนิเทศติดตาม

จัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อการเรียนรู้ การวัด และการประเมินผล (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

พัฒนาทางด้านหลักสูตรให้เหมาะสมกับชุมชน อบรมครูในการเขียนหลักสูตร มีการนิเทศติดตาม (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทุกท่านให้เห็นความสำคัญของการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการจัดการศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 และสามารถดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้ การวัด และการประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการประเมินผลที่ได้เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงหลักสูตรลักษณะพิเศษเพื่อส่งเสริมและต่อยอดความรู้ความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น การนำหลักสูตรลักษณะพิเศษไปใช้ควรมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และควรมีการนิเทศติดตาม

4.5 การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการ ประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาควรผู้บริหารและครูควรปฏิบัติตามโครงการการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้วางแผนไว้ร่วมกับการจัดกิจกรรม PLC ควบคุมไปด้วย ควรพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศของผู้เรียน ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และส่งเสริมเรียนรู้ที่หลากหลาย ควรนำหลักสูตรที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วไปใช้ มีการประเมิน และพัฒนา ปรับปรุงเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้อง ตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด

ให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติตามโครงการ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

เน้นหลักสูตรเป็นเลิศ ปฏิบัติจริง เรียนรู้หลากหลาย แต่ลึก (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

มีการใช้หลักสูตรประกอบการจัดกิจกรรม PLC ควบคุมไปด้วย (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

ควรนำหลักสูตรที่ผ่านการวิเคราะห์แล้วไปใช้ มีการประเมิน และพัฒนา ปรับปรุงเป็นระยะเพื่อให้สอดคล้อง ตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ควรจัดการประเมินอย่างเป็นสัดส่วนเป็นปีการศึกษา และมีการประเมินผลการใช้ทุกปีการศึกษา เพื่อหาจุดเปลี่ยนให้กับองค์กร เพื่อสร้างความเป็นเลิศ

หาจุดเปลี่ยนให้กับองค์กรเพื่อสร้างความเป็นเลิศ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

ควรจัดการประเมินอย่างเป็นสัดส่วนเป็นปีการศึกษา และมีการประเมินผลการใช้ทุกปีการศึกษา (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาว่า สถานศึกษาควรมีการจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน และหลังจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ทุกปีการศึกษา ควรมีการศึกษาวิจัยความเหมาะสมของหลักสูตรเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา

จัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

หลังจากใช้ 1-2 ปีทำวิจัยความเหมาะสมของหลักสูตรเพื่อประเมินก่อน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน โดยให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติตามโครงการการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้วางแผนไว้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สถานศึกษาควรมีการจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียน หลังจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ทุกปีการศึกษา ควรมีการศึกษาวิจัยความเหมาะสมของหลักสูตรเพื่อประเมินผลการใช้และนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้อง ตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด ควรมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประกอบการจัดกิจกรรม PLC ควบคู่ไปด้วย ควรหาจุดเปลี่ยนให้กับองค์กรเพื่อสร้างความเป็นเลิศ โดยพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศของผู้เรียน ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และส่งเสริมเรียนรู้ที่หลากหลาย

4.6 ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา โดยจำแนกตามตำแหน่งของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ด้านผู้อำนวยการสถานศึกษา ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาว่า ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับชีวิตหรือสถานการณ์ในปัจจุบัน มีความทันสมัย แปลกใหม่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม ควรเป็นหลักสูตรที่เฉพาะ ตามความถนัดสนใจ เป็นอาชีพได้ ควรมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรมีการกำกับติดตามและการนิเทศการใช้หลักสูตรของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และควรมีการสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และทำ MOU ร่วมกันกับโรงเรียนในสังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

มีการบูรณาการและทำ MOU ร่วมกันกับ โรงเรียนใน อบจ. โดยเฉพาะโรงเรียนที่เป็น Best (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1)

ควรเป็นหลักสูตรที่เฉพาะ ตามความถนัดสนใจ เป็นอาชีพได้ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 4)

ควรมีการกำกับติดตามและการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษาของครูอย่าง ต่อเนื่อง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 7)

หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับชีวิตหรือสถานการณ์ใน ปัจจุบัน มีความทันสมัย แปลกใหม่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคม (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 9)

ด้านรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะ ในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาว่า

ผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึง ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ต้องนำแนวโน้มของ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และความต้องการกำลังคนในอนาคต มาใช้ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร ดังนั้นคุณลักษณะของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ ต้อง ปรับทัศนคติให้ก้าวทันยุคทันสมัยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รวมถึงการประเมินผลการใช้หลักสูตรใน ศตวรรษที่ 21 ควรปรับปรุงทุกปีเพื่อให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและทันต่อความต้องการของ ผู้เรียน

ครูต้องปรับทัศนคติให้ก้าวทันยุคทันสมัยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2)

ควรปรับปรุงทุกปีเพื่อให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและทันต่อความต้องการ ของผู้เรียน (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 5)

ต้องนำแนวโน้มของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และความต้องการกำลังคนในอนาคต มาใช้ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 8)

ด้านครู หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ ได้กล่าวถึงข้อเสนอแนะในการบริหาร หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาว่า ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะต้องเน้น วิชาการควบคู่การนำไปใช้จริง ดังนั้นคุณลักษณะของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการนำหลักสูตร ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ จึงควรศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้ปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพ

ควรศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้ปรับปรุงหลักสูตร สถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3)

เน้นวิชาการควบคู่การนำไปใช้จริง (ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 6)

กล่าวโดยสรุป ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับชีวิตหรือสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเน้น วิชาการควบคู่การนำไปใช้จริง มีความทันสมัย แปลกใหม่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและ

สังคม ควรเป็นหลักสูตรที่เฉพาะ ตามความถนัดสนใจ เป็นอาชีพได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องปรับทัศนคติให้ก้าวทันยุคทันสมัยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควรศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ การประเมินผลการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรปรับปรุงทุกปี เพื่อให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและทันต่อความต้องการของผู้เรียน และต้องนำแนวโน้มของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และความต้องการกำลังคนในอนาคต มาใช้ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ควรมีการกำกับติดตามและการนิเทศการใช้หลักสูตรของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และควรมีการสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และทำ MOU ร่วมกันกับโรงเรียนในสังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์

1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

1.1.3 เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.2 วิธีการดำเนินการวิจัย

1.2.1 *ประชากร* ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 1,639 คน

1.2.2 *กลุ่มตัวอย่าง* ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา ได้มาโดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้เท่ากับ 313 คน จากนั้นจึงทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตาม ขนาดสถานศึกษา และใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของจำนวนครูและผู้บริหารในสถานศึกษา

1.2.3 *ผู้ให้ข้อมูล* ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์คุณสมบัติสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลดีเด่น ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จาก สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ฝ่ายวิชาการ และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการ สถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ จากสถานศึกษาขนาดกลาง จำนวน 2 คน

และผู้อำนวยการสถานศึกษา จากสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 1 คน ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาโดยวิธีการสัมภาษณ์

1.2.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยเครื่องมือ 2 ลักษณะ ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยค่าความตรงด้านเนื้อหา มีดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.96 และแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งผ่านการหาคุณภาพด้านความถูกต้อง ความครอบคลุมด้านเนื้อหา และความเหมาะสมของภาษาจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

1.2.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **แบบสอบถาม** ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมส่งคิวอาร์โค้ดแบบสอบถามรูปแบบ Google Form ไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งนัดหมายกำหนดเวลาในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 313 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2) **แบบสัมภาษณ์** ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ ตามวัน เวลา และสถานที่ที่สะดวกและเหมาะสม โดยขออนุญาตบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียง เพื่อนำข้อมูลที่ได้อาวเคราะห์ในภายหลัง

1.2.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

1) **แบบสอบถาม** ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ส่วนการวิเคราะห์สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา วิเคราะห์โดยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

2) **แบบสัมภาษณ์** ผู้วิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากนั้นสรุปและนำข้อมูลมาเรียบเรียงเพื่อนำไปเป็นแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า สถานศึกษามีการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ทั้งในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก แต่ละด้านเรียงลำดับสูงสุดไปต่ำสุด ดังนี้ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) การใช้หลักสูตรสถานศึกษา 4) การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา และ 5) การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1) **ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา** พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และสถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษา ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

2) **ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น/สัดส่วน เวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคได้อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

3) **ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา** โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสถานศึกษามีการวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหาร

หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4) *ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงการ และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์ ตามลำดับสำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

5) *ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา* โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน และสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

1.3.2 การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา จากการเปรียบเทียบระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยแต่ละด้านสรุปได้ ดังนี้

1) *ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 คู่ ได้แก่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่ สถานศึกษาขนาดเล็กกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญกับสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษโดยสถานศึกษาขนาดเล็กมีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดกลาง สถานศึกษาขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ และสถานศึกษาขนาดใหญ่มีระดับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา น้อยกว่า สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

1.3.3 แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญสามารถสรุปแนวทางทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาได้ดังนี้

1) **ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา** ควรเริ่มจากผู้บริหารสถานศึกษา และครูทุกคนต้องมีความเข้าใจหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาควรยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งข้อมูลสำคัญในการนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้แก่ บริบทของสถานศึกษา และชุมชน ผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา รวมถึงข้อมูลการวิเคราะห์หรือวิจัยหลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ควบคู่กับการทำ SWOT Analysis ของสถานศึกษา เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

2) **ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา** สถานศึกษาควรมีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 กับบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และควรมีการระดมความคิดเห็นและความต้องการของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ของกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยเน้นผู้เรียนสำคัญ ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยและตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะทางของผู้เรียน เน้นทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน ท้องถิ่น และสังคมที่กว้างขึ้น และสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่โลกอาชีพในสังคมปัจจุบันและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

3) **ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา** สถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา นำนโยบายการศึกษามาใช้ในให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน โดยพิจารณาความพร้อมของสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้เรียน ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้ประกอบการ ด้านหลักสูตร เนื้อหา การใช้หลักสูตร การวัดผล การนิเทศอย่างเป็นรูปธรรม และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรมีการประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนแนวทาง วิธีการปฏิบัติ กำหนดผู้รับผิดชอบ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการ และดำเนินการตามแผน

และการเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยกระบวนการวิพากษ์ และประเมินผลหลักสูตร การทดลอง นำหลักสูตรไปใช้ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงให้ สมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้จริง

4) *ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา* สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักแก่ครูและ บุคลากรทุกท่านให้เห็นความสำคัญของการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการจัดการศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 และสามารถ ดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการ ประเมินผลลัพธ์ที่ได้เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงหลักสูตร ลักษณะพิเศษเพื่อส่งเสริมและต่อยอดความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย ซึ่งเป็น หลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะกับบริบทความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น การนำหลักสูตรลักษณะพิเศษ ไปใช้ควรมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และควรมีการนิเทศติดตาม

5) *ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา* สถานศึกษาควรให้ คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน โดยให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติตามโครงการ การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้วางแผนไว้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สถานศึกษาควรมีการ จัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและ หลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของ ครูและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หลังจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ทุกปีการศึกษา ควรมี การศึกษาวิจัยความเหมาะสมของหลักสูตรเพื่อประเมินผลการใช้และนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้อง ตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด ควรมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประกอบการจัดกิจกรรม PLC ควบคู่ไปด้วย ควรหาจุดเปลี่ยนให้กับ องค์กรเพื่อสร้างความเป็นเลิศ โดยพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศของผู้เรียน ที่สามารถนำไป ปฏิบัติได้จริง และส่งเสริมเรียนรู้ที่หลากหลาย

6) *ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา* หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับชีวิตหรือสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเน้น วิชาการควบคู่การนำไปใช้จริง มีความทันสมัย แพลกใหม่ ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและ สังคม ควรเป็นหลักสูตรที่เฉพาะ ตามความถนัดสนใจ เป็นอาชีพได้ ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้อง ปรับทัศนคติให้ก้าวทันยุคทันสมัยพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ควรศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาให้เข้าใจ อย่างถ่องแท้ เพื่อจะได้ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้

เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ การประเมินผลการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ควรปรับปรุงทุกปี เพื่อให้ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและทันต่อความต้องการของผู้เรียน และต้องนำแนวโน้มของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และความต้องการกำลังคนในอนาคต มาใช้ประกอบในการพัฒนาหลักสูตร ทั้งนี้ควรมีการกำกับติดตามและการนิเทศการใช้หลักสูตรของครูอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และควรมีการสร้างเครือข่ายทางการศึกษากับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และทำ MOU ร่วมกันกับโรงเรียนในสังกัดในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice

2. อภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

2.1 สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ได้ขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาหลักสูตรที่สอดคล้องกับแนวคิดในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2565 ซึ่งได้มีการอบรมชี้แจงกับผู้บริหารสถานศึกษา และครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการ เพื่อนำนโยบายไปขยายผลต่อให้ครูทุกคนในโรงเรียนนำไปปฏิบัติ จึงทำให้สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีการปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนให้ทันสมัยอยู่เสมอ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2565) ซึ่งจากแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรที่ได้จากการศึกษา พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรระดับสถานศึกษาต้องมีการวางแผนการดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งด้านการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งด้านงบประมาณ ทรัพยากร บุคลากร ตลอดจนมีการพัฒนาศักยภาพผู้เกี่ยวข้อง การนำหลักสูตรไปใช้ และการกำกับดูแลคุณภาพโดยนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร และวิจัยผลการใช้หลักสูตร เพราะสิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อประสิทธิภาพของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553; รัตนา ดวงแก้ว, 2561) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Annisa, Fachruddin and Tien (2022) ที่ได้ศึกษาการบริหารจัดการพัฒนา

หลักสูตรของโรงเรียนสอนศาสนา MAN Padang Lawas Utara ผลการวิจัย พบว่า การบริหารจัดการ พัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากจากการติดตามและประเมินผลเพื่อกำหนดการ ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารและทีมงานกำกับดูแล การกำกับดูแลเริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดเตรียม ไปจนถึงการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรทั้งภายในและภายนอก เช่น การฝึกอบรม การศึกษาวิชาชีพครู ตลอดจนความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนซึ่งจะทำให้การพัฒนาหลักสูตรมี ประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จ สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการใช้ หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทุกท่านให้เห็น ความสำคัญของการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการจัดการศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 เพื่อการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและรายข้อ พบว่า

2.1.1 ด้านการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็นปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา สถานศึกษามีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรท้องถิ่นมา วิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และสถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้ง ภายในและภายนอกโรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน และสถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้สถานศึกษา ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหาร หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ สภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจ เพราะการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัด ประสบการณ์เรียนรู้ และกำหนดขอบเขตของหลักสูตร ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการนำหลักสูตรไป ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะต้องเล็งเห็นถึงความสำคัญเพื่อให้ได้หลักสูตรที่มี ประสิทธิภาพ จากการศึกษาแนวคิดกระบวนการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา สรุปได้ว่า การวิเคราะห์ บริบทของสถานศึกษาเป็นขั้นตอนสำคัญอันดับแรกในกระบวนการบริหารหลักสูตร เพื่อให้ทราบถึง สภาพปัญหาและความต้องการของหลักสูตร แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นเหตุผลของการพัฒนา หลักสูตร รวมถึงสิ่งที่ต้องการพัฒนาให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเจตนาที่กำหนดไว้ของสังคม (สังด์ อุทรานันท์, 2532; บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553; อ้อมใจ วงษ์มณฑา และคณะ, 2561; กมลฉัตร กล่อมอิม , 2562; สิทธิพล อาจอินทร์, 2567; Taba, 1962) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรพิมล นิก ชัยภูมิ (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะ พื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาค

ตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า บริบทพื้นฐานด้านคุณลักษณะของนักเรียนที่ควรให้ความสำคัญมากที่สุด คือ การส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการสื่อสารวิชาภาษาไทย และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้ระดับพื้นฐาน ควรมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีองค์ความรู้ในด้านอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม และฝึกทักษะทางด้านอาชีพต่าง ๆ ซึ่งผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ ได้กล่าวสนับสนุนว่า การพัฒนาการบริการหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา สถานศึกษาควรยึดหลักการเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมความถนัดและความต้องการของผู้เรียน และพัฒนาผู้เรียนให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ซึ่งข้อมูลสำคัญในการนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน ได้แก่ บริบทของสถานศึกษา และชุมชน ผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา รวมถึงข้อมูลการวิเคราะห์หรือวิจัยหลักสูตรสถานศึกษาในปีการศึกษาที่ผ่านมา รวมถึงศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2.1.2 ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น/สัดส่วน เวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาค ได้อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21 ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะหลักสูตรมีความสำคัญในฐานะมวลประสบการณ์ทางการเรียนรู้ที่สถานศึกษาได้รวบรวมกำหนดไว้ สำหรับใช้ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพในรายวิชา กลุ่มวิชา โดยมีและมีจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ กิจกรรมต่าง รวมทั้งวิธีการจัดการเรียนการสอนครบถ้วนอย่างมีระบบ และเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและล้ำสมัย ตลอดจนการประเมิน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม อารมณ์ สังคม และสติปัญญาได้อย่างครบถ้วน (วิจัย วงษ์ใหญ่, 2554; ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์, 2559; ขวลิต ชูกำแหง, 2561; กมลฉัตร กล่อมอ้อม, 2562) สถานศึกษาจำเป็นต้อง จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา (เวลาเรียน รายวิชา พื้นฐานและเพิ่มเติม กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน) คำอธิบายรายวิชา แนวการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และเกณฑ์การจบการศึกษา พร้อมกันนี้สถานศึกษาจะต้องจัดทำเอกสารระเบียบการวัดผล ประเมินผล เพื่อใช้ควบคู่กับหลักสูตรสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนวิภู แม่นยำ (2566) ที่ได้ศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตร

การศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารความรู้พื้นฐานที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ของ กศน. อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน ผลการศึกษา พบว่า กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตรจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการประเมินสภาพการณ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และการกำหนดแผนงานโครงการ ซึ่งได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ไว้ 3 ด้านคือ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา กศน. 2) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร 3) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ นำไปสู่การกำหนดแผนงาน โครงการ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรุทธ ทองอ่อน (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของโรงเรียนบ้านเขววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด - 19 ผลการศึกษา พบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของ โรงเรียนบ้านเขววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด-19 จำเป็นต้องมีการประเมินสภาพการณ์ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดหมาย ประเด็นยุทธศาสตร์ และการกำหนดแผนงานโครงการ ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าสถานศึกษาควรวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่น โดยเน้นผู้เรียนสำคัญ ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมตามช่วงวัยและตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมความเป็นเลิศเฉพาะทางของผู้เรียน เน้นทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการในชุมชน ท้องถิ่น และสังคมที่กว้างขึ้น และสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเตรียมผู้เรียนสู่โลกอาชีพในสังคมปัจจุบันและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

2.1.3 ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสถานศึกษามีการวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร ตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ทำให้การบริหารหลักสูตรในระดับการศึกษาต้องมีความระมัดระวังในการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย พัฒนาหลักสูตร การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การอำนวยความสะดวกประสานงาน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบ การจัดสรรทรัพยากร การจัดระบบข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การวางแผนการนำหลักสูตรใหม่เข้าไปแทนที่หลักสูตรเก่า และการวางแผนการติดตามประเมินผลในการนำหลักสูตรไปใช้อย่างเป็นระบบ (วิรุฬ เกิดภักดี, 2551; วิชัย วงษ์ใหญ่, 2552; ประเวศ เวชชะ,

2562) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภลักษณ์ ศรีเดช (2563) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาควรมีการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย การส่งเสริมให้ครูภาษาจีนประชุมวิเคราะห์หลักสูตรร่วมกัน การจัดชั่วโมงให้ครูชาวจีนสอนทักษะฟัง-พูดให้ครูไทย การจัดชั่วโมงการสอนให้ครูไทยและครูชาวจีนอย่างเหมาะสม การจัดแผนการเรียนตามความสนใจของผู้เรียน การขอความสนับสนุนสถาบันขงจื้อสำหรับหนังสือเรียนและอุปกรณ์ การจัดให้มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย การสนับสนุนให้มีการนิเทศการสอนครูภาษาจีนและติดตามการประเมินผลการนิเทศ และการส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรภาษาจีน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภวารี สิงโสม (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเดมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม สูงสุด คือ ด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในกระบวนการจัดทำและใช้หลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่า สถานศึกษาควรพัฒนาครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา นานโยบายการศึกษามาใช้ในให้สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนและโรงเรียน โดยพิจารณาดูความพร้อมของสถานศึกษาในทุกด้าน ได้แก่ ด้านผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาซึ่งประกอบด้วย ผู้เรียน ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน ด้านความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึงผู้ประกอบการ ด้านหลักสูตร เนื้อหา การใช้หลักสูตร การวัดผล การนิเทศอย่างเป็นรูปธรรม และด้านสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ต่าง ๆ ควรมีการประชุมบุคลากร ผู้บริหาร ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน เพื่อวางแผนแนวทาง วิธีการปฏิบัติ กำหนดผู้รับผิดชอบ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จัดทำโครงการ และดำเนินการตามแผน และการเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาโดยกระบวนการวิพากษ์ และประเมินผลหลักสูตร การทดลองนำหลักสูตรไปใช้ การวิเคราะห์ความเหมาะสมของหลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมา เพื่อปรับปรุงให้สมบูรณ์ก่อนการนำไปใช้จริง

2.1.4 ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงงาน และสถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์ ตามลำดับ สำหรับข้อที่มี

สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และวิชาเอก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะหัวใจสำคัญของการบริหารหลักสูตร คือ การนำหลักสูตรไปใช้จริงในการจัดการและการดำเนินการ การควบคุมดูแล ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถาบัน ซึ่งต้องอาศัยการทำงานจากหลายฝ่าย เพื่อให้สามารถขับเคลื่อน หลักสูตรไปในทิศทางที่นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายหลักสูตร โดยมีทั้งการบริหารงานบุคคล งานวิชาการ งานงบประมาณ รวมไปถึงงานบริการ อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้ การศึกษาเพื่อตอบสนองต่อวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรโดยใช้ทรัพยากรการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดในสถาบันการศึกษานั้นให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด (วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ อยุธยา, 2552; รุ่งทิวา จันทน์วัฒนวงษ์, 2557) สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อีรภัทร์ วรรค (2565) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัจจุบันของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมาก และความต้องการจำเป็นของการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ของครูโดยใช้การรู้ดิจิทัลของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 สามารถจัดลำดับได้คือ 1) ด้านการออกแบบและจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล 2) ด้านการสร้างและพัฒนาหลักสูตรโดยใช้การรู้ดิจิทัล 3) ด้านการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีโดยใช้การรู้ดิจิทัล 4) ด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยทักษะการรู้ดิจิทัลที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ 5) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัล สอดคล้องกับผลการวิจัยของ Neliwatil, Uswatun, Retno, Akhmad and Muhamad (2023) ที่ได้ศึกษาการจัดการหลักสูตรเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนของนักเรียน MAS Insan Kesuma Madani ในเมือง Namorambe จากผลการวิจัยภาคสนาม กระบวนการวางแผนหลักสูตรที่ดำเนินการในโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเป็นไปตามทฤษฎีการจัดการซึ่งเริ่มต้นจากการวางแผน การนำไปปฏิบัติ และผลลัพธ์สุดท้ายที่จะเกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดกับกระบวนการประเมินผลของสิ่งที่ดำเนินการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ การปรับปรุงรายวิชาและปรับปรุงคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์และ Mas insan Kesuma Madani ใน Namorambe ได้ดำเนินโครงการนำหลักสูตรไปใช้หลายหลักสูตรเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าสถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อนการใช้หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักแก่ครูและบุคลากรทุกท่านให้เห็นความสำคัญของการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในการจัดการศึกษา ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 และสามารถดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำ

แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การใช้สื่อเทคโนโลยีการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล ให้สอดคล้องเหมาะสม และมีการประเมินผลลัพท์ที่ได้เพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม ตรงตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ รวมถึงหลักสูตรลักษณะพิเศษเพื่อส่งเสริมและต่อยอดความรู้ ความสามารถของผู้เรียนที่หลากหลาย ซึ่งเป็นหลักสูตรที่พัฒนาให้เหมาะกับบริบทความต้องการของชุมชน ท้องถิ่น การนำหลักสูตรลักษณะพิเศษไปใช้ควรมีการอบรมพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ และควรมีการนิเทศติดตาม

2.1.5 ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน และสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามลำดับ สำหรับข้อที่มีสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 น้อยที่สุดในกลุ่ม ได้แก่ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเพราะ การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นขั้นที่จะทำให้ทราบว่า การพัฒนาหลักสูตรประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ซึ่งประกอบด้วย การติดตามประเมินผลในการนำหลักสูตรไปใช้ การกำกับดูแลคุณภาพโดยนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร จัดระบบประกันคุณภาพภายใน และวิจัยติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ เพื่อนำผลจากการติดตามมาใช้เป็นข้อมูลพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสภาพท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553; รัตนา ดวงแก้ว, 2561; สุทธิวรรณ ตันติธรรมาวงศ์, 2564; Taba, 1962) สอดคล้องกับความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญว่าสถานศึกษาควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมิน โดยให้ผู้บริหารและครูปฏิบัติตามโครงการการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่ได้วางแผนไว้ว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ สถานศึกษาควรมีการจัดการนิเทศ กำกับ ติดตาม การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยเครื่องมือที่มีคุณภาพและหลากหลาย โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง และนำผลการประเมินไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน หลังจากการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้ทุกปีการศึกษา ควรมีการศึกษาวิจัยความเหมาะสมของหลักสูตรเพื่อประเมินผลการใช้และนำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรเป็นระยะอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สอดคล้อง ตอบสนองสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด ควรมีการใช้หลักสูตรสถานศึกษาประกอบการจัดกิจกรรม PLC ควบคู่ไปด้วย ควรหาจุดเปลี่ยนให้กับองค์กรเพื่อสร้างความเป็นเลิศ โดยพัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศของผู้เรียน ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และส่งเสริมเรียนรู้ที่หลากหลาย

องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านปัจจัยการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และด้านผลลัพธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ LI XINRONG (2564) ที่ได้ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน มีอยู่ 3 ขั้นตอนดังนี้ ขั้นการวางแผน ขั้นการนำแผนไปปฏิบัติ และขั้นการประเมินผล

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับหน่วยงานต้นสังกัด

- 1) ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาโดยใช้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหาความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมที่สอดคล้องแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในศตวรรษที่ 21
- 2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21
- 3) ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรจัดประชุมสัมมนาเตรียมความพร้อมด้านการวางแผนการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อเทคโนโลยีอย่างเพียงพอกับสถานศึกษาสำหรับจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
- 4) ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดหาครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก
- 5) ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา หน่วยงานต้นสังกัดควร ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษานำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตร และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของหลักสูตร

3.1.2 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ในระดับสถานศึกษา

- 1) ด้านการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา ผู้บริหารควรนำข้อมูลสำคัญในการ นำมา บริบทของชุมชน ผลสะท้อนของผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ข้อมูลวิจัยหลักสูตร สถานศึกษาที่ผ่านมา มาใช้วิเคราะห์ร่วมกับกับสมรรถนะที่จำเป็นของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2) ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

3) ด้านการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรมีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

4) ด้านการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และวิชาเอก

5) ด้านการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาที่มีความแตกต่างจากสถานศึกษา ระดับกลาง ใหญ่ และใหญ่พิเศษ

3.2.2 ควรมีการศึกษาพัฒนากลยุทธ์การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

3.2.3 ควรมีการศึกษาการพัฒนารูปแบบการพัฒนาการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

สุโขทัยวารสารราชภัฏวชิรเวศน์

บรรณานุกรม

- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2562). *การพัฒนาหลักสูตรสะเต็มศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2564). *หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ มท 0816.3/ว 1355 ลงวันที่ 28 มิถุนายน 2565 เรื่อง การเตรียมความพร้อมในการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช (หลักสูตรฐานสมรรถนะ)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.
- กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570)*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- กษมา ชนะวงศ์. (2564). *รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณวุฒิปริญญาโท). มหาวิทยาลัยรัตนนคร.
- เก็จกนก เอื้องวงศ์. (2564). *ปรัชญาและแนวคิดทางการศึกษา*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้*. (หน่วยที่ 1, น. 1-1 - 1-92). นนทบุรี: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เข็มทอง ศิริแสงเลิศ. (2564). *การพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน่วยที่ 2, น. 1 - 61). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. นครปฐม: เพชรเกษม.
- จักรพรรดิ วัฒนา และจำลอง นักรัฟอง. (2562). *กฎหมายเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษา*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. (หน่วยที่ 14, น. 1 - 125). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เจมส์ เกลลันกา และรอน แครนด์, บรรณาธิการ. (2554). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21 [21st Century Skills : Rethinking How Students Learn]* (วรวจน์ วงศ์กิจ รุ่งเรือง และอชิป จิตตฤกษ์, ผู้แปล). กรุงเทพฯ: โอเพ่นเวิลด์ส.
- เจริญ ภูวิจิตร. (2560). *การพัฒนาครูเพื่อคุณภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก http://www.nidtep.go.th/webnidtep2015/files/170560_Teachers%20Development21.pdf.

- ชวลิต ชูกำแหง. (2561). *การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แนวคิดและกระบวนการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2559). *การพัฒนาหลักสูตร: ทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ดาริน ชัยวงศ์. (2562). *แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาปฐมวัย ของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาเขตไทย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. (การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ทวีศักดิ์ จินดานุรักษ์. (2561). *การบริหารจัดการชั้นเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใน ประมวลสาระชุดวิชา นวัตกรรมการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ*. (พิมพ์ครั้งที่ 4, หน่วยที่ 8, น. 1 - 52). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ทศนา แคมมณี. (2559). *ปลูกโลกการสอนให้มีชีวิตสู่ห้องเรียนแห่งศตวรรษใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.
- _____. (2562). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 23). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เทิดศักดิ์ บุญรินทร์. (2555). *การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนบ้านห้วยทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5*. (วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ธนวิทย์ แม่นยำ. (2566). *กลยุทธ์การบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระความรู้พื้นฐานที่สอดคล้องกับการศึกษาศตวรรษที่ 21 ของ กศน. อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน*. (การศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิตตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ธีรภัทร์ วรรคคำ. (2565). *แนวทางการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยใช้การรู้ดิจิทัลของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1*. (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นัยนา บุญหล้า. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับ โรงเรียนคาทอลิก ในสังกัดสังฆมณฑลอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: บริษัทสุวีรียาสาส์น จำกัด.

- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2553). *การพัฒนาหลักสูตร*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2553). *แนวทางการพัฒนาการสอนกระบวนการคิด*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปฎิภาณ ตระการ. (2561). *การบริหารและการจัดการหลักสูตรที่สอดคล้องกับการศึกษาไทย 4.0 ของโรงเรียนบ้านม่วงชุม อำเภอดงบัง จังหวัดชัยภูมิ*. (การศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ประเวศ เวชชะ. (2562). *การบริหารหลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). เชียงราย: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ประสาธน์ เถลิง. (2553). *หลักสูตรการศึกษา*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- ปุ่นทริก พรชนะวัฒนา. (2562). *การบริหารหลักสูตรปฐมวัยของโรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จังหวัดพะเยา*. (การศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2561). *หลักคิด การจัดการหลักสูตรและการสอน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มารุต พัฒผล. (2562). *รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- รัตนา คำเพชรดี. (2559). *การพัฒนา รูปแบบการบริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนา ดวงแก้ว. (2561). *การบริหารและการพัฒนาหลักสูตร*. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการบริหารวิชาการและทรัพยากรการศึกษา*. (หน่วยที่ 2, น. 2-1 – 2-80). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รุ่งทิศา จันทน์วัฒนวงศ์. (2557). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการพัฒนาหลักสูตร*. สืบค้นจาก <https://portal5.udru.ac.th/ebook/pdf/upload/17Y0E456s6655551EsPM.pdf>.
- เรณู บุญเสริญ. (2561). *รูปแบบการบริหารหลักสูตรสู่ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วัชราวลี วัชรวิงศ์ ณ ออยุธยา. (2553). *การบริหารหลักสูตร*. สืบค้นจาก <https://suraphanm.blogspot.com/2010/10/blog-post.html>.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสฤษดิ์วงศ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2556). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวช. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: เซ็นเตอร์.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจร. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาทฤษฎีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงหลักสูตร*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- _____. (2554). *การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท อาร์แอนด์ปรีนท์ จำกัด.
- วิรุฬ เกิดภักดี. (2551). *การศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- วิรุฬ ทงอ่อน. (2565). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ของโรงเรียนบ้านแซววิทยาคม ที่สอดคล้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ในสถานการณ์โควิด-19. (การศึกษานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- ศุภลักษณ์ ศรีเดช. (2563). *แนวทางการบริหารหลักสูตรภาษาจีนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภาวรี สิงโสม. (2565). *แนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโดยใช้วงจรเคมมิ่ง สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษามหาสารคาม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สกล สุวรรณพิสิทธิ์. (2559). *ทักษะแห่งอนาคตใหม่: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 คือ อย่างไร?*. สืบค้นจาก <http://www.qlf.or.th/home/contents/417>.
- สถาพร ทิมา. (2563). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในยุค 4.0 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมบุรณ์ ต้นยะ. (2561). *การประเมินทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สมศักดิ์ ดลประสิทธิ์. (2564). *แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากำลังคนในศตวรรษที่ 21. *ศุภสภ-วิทยาจารย์*, 2(1), 1-15.*

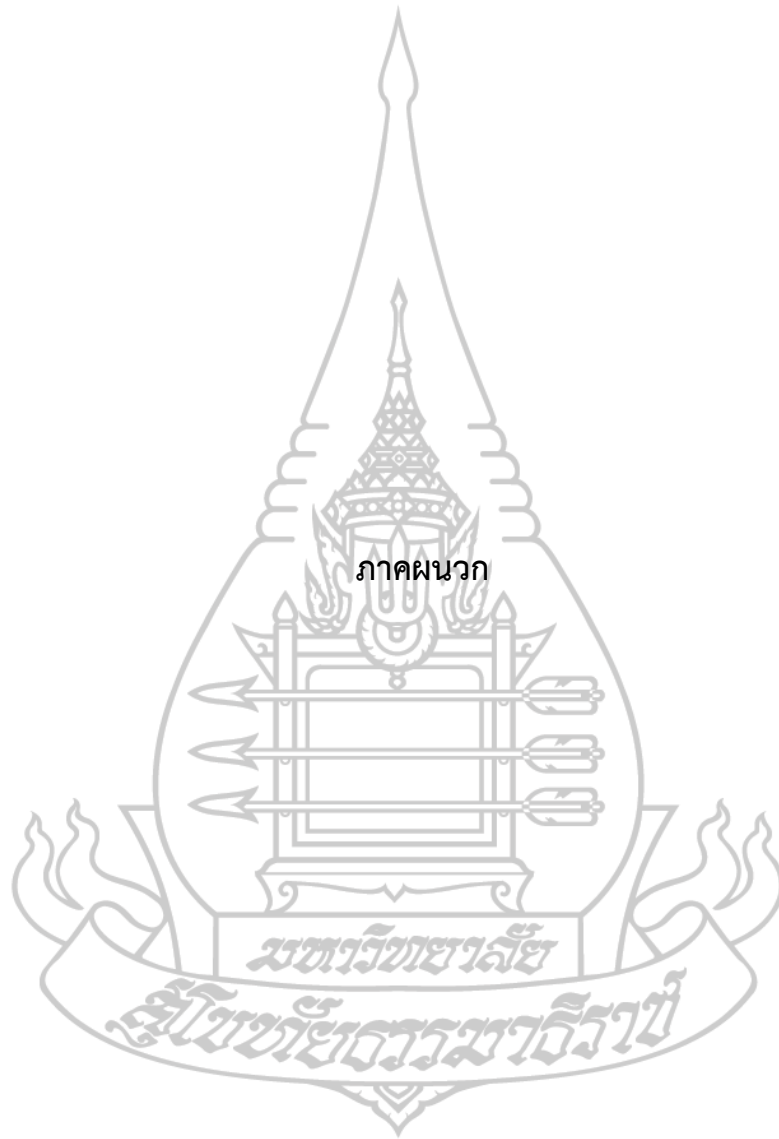
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สิทธิพล อาจอินทร์. (2564). *ศาสตร์และศิลป์การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21*. ขอนแก่น :โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวารีย์ ยะนะเลิศ. (2550). *สภาพการบริหารการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาวิชาภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 2*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สุทิวรรณ ต้นตึรจนาวงศ์. (2562). ระบบการศึกษาและระบบบริหารการศึกษาไทย. ใน *ประมวลสาระชุด วิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา*. (หน่วยที่ 13, น. 1-122). นนทบุรี: สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- _____. (2564). การบริหารจัดการหลักสูตร. ใน *ประมวลชุดวิชาการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้* (หน่วยที่ 6, น. 6-7 – 6-8). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2564). *แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566-2570) องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา*. นครราชสีมา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- _____. (2565). *รายงานการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา (ด้านการศึกษา) ประจำปีงบประมาณ 2564*. นครราชสีมา: องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- อมรพิมล นิกชัยภูมิ. (2563). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะพื้นฐานของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาในเขตพื้นที่ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา, ขวลิต เกิดทิพย์ และศักดิ์จิต มาศจิตต์. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดชายแดนภาคใต้* (รายงานผลการวิจัย). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- อัญชลี เรือนแก้ว. (2560). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ของครูระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- เอกสิทธิ์ จุลโคตร. (2554). *สภาพและปัญหาในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในจังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- อิวัจ เตลานี. (2562). การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 การพัฒนาทักษะคือหัวใจสำคัญของการศึกษา. สืบค้นจาก <https://www.unicef.org/thailand/th/stories/การศึกษาสำหรับศตวรรษที่-21>.
- Annisa, A. P., Fachruddin A., Tien R.. (2022). Curriculum Development Management at Madrasah, A. N.. *Munaddhomah: Jurnal Manajemen Pendidikan Islam*, 3 (1), 95-106.
- Beauchamp, G. A. (1981). *Curriculum theory*. (4th ed). Illinois: F.E. Peacock.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing*. (3rd ed). New York: Harper & Row.
- Good, C. V.. (1973). *Dictionary of Education*. (3rd ed). New York: McGrawhill.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W., (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30 (1), 607-610.
- Li, X. (2564) *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนมาลาน มณฑลยูนนาน (การศึกษาอิสระปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ไม่ได้ตีพิมพ์)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Neliwatil, Uswatun, H., Retno, P., Akhmad, S., & Muhamad, A. (2023). Curriculum Management in Improving The Quality of Student Learning and Academic Achievement. *Munaddhomah: Jurnal Manajemen Pendidikan Islam*, 4 (1), 115-121.
- Oliva, P. F. (1982). *Developing the Curriculum*. Boston: Little, Brown and Company.
- Tyler, R. W.. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Saylor, J. G., & Alexander, W. M. (1974). *Planning Curriculum for School*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Stewart, V. (2012). *A World-Class Education: Learning from International Models of Excellence and Innovation*. Arlington: ASCD.

Trilling, B. & Fadel, C. (2009). *21st Century Skills: Learning for Life in Our Times*. San Francisco: Jossey-Bass-Wiley Imprint.

Wiyono, D. F., Hakim, D. M., & Hassan, A. R. (2023). Management of Curriculum and integrative learning of Islamic religious education and vocational school at SMKN 3 Malang, Indonesia. *Technium Social Sciences Journal*, 47(1), 27–37.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒ

ที่ อว.0602.16 (บ) / 888

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายประสาดร์ เสาโสมง (ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองงูเหลือมพิทยาคม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายธีรภูมิ รีกกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีธรรม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (บ) / 888

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๑๘ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายศักดิ์ดา บาลศิริ (ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายธีรภูมิ รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (บ) / 888

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

18 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นายกันต์พงษ์ อิ่มจิตรจรัส (ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนดอนโพธิ์พิกุล)

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน 1 ชุด

ด้วยนายธีรภูมิ รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษา ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการวิจัยของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีวong)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (บ) / 897

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

20 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองงูเห่าล้อมพิทยาคม

ด้วยนายธีรภูมิ รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีรัมย์)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (บ) / 899

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๐ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม

ด้วยนายธีรวุฒิ รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหาร หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้ จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตจากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (บ) / 897

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒๐ ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนดอนโพธิ์พิทยาคม

ด้วยนายธีรฤดี รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย โดยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาของท่าน ทั้งนี้ จะมีให้เป็นการรบกวนเวลาเรียนตามปกติของนักเรียน และผลการวิจัยที่ได้ จะเป็นประโยชน์แก่งานวิชาการสืบไป

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาได้ทดลองเครื่องมือ ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้

รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ที่ อว.0602.16 (ว) / 903

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี 11120

๒1 ธันวาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ด้วยนายธีรภูมิ รักกลาง นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช กำลังทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง แนวทางการบริหาร หลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ในการนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดของท่าน

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ตามวัน เวลา และรายละเอียดที่นักศึกษาเสนอมาพร้อมนี้ หวังว่าจะได้รับความกรุณาจากท่าน และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.นราธิป ศรีราม)

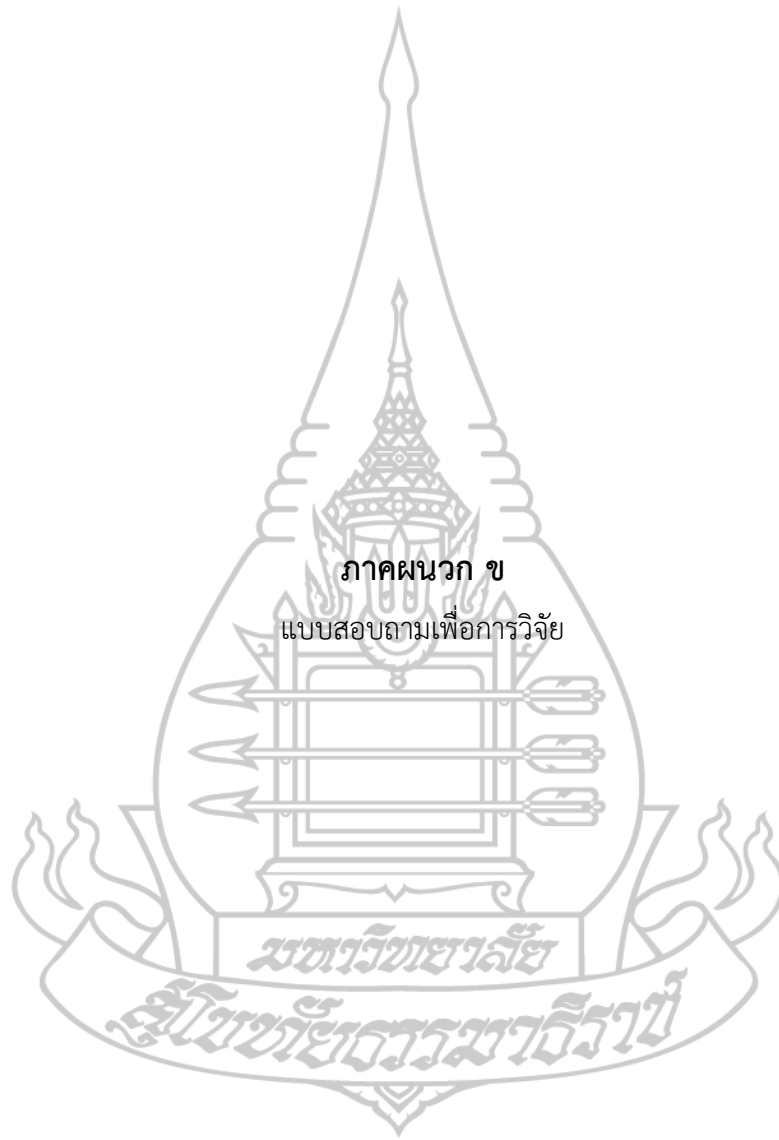
รักษาการแทนรองอธิการบดีฝ่ายการศึกษาและสนับสนุนการเรียนรู้
รักษาการแทนประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. 0-2504-8505

โทรสาร. 0-2503-3566-7

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา 088-595-6371

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย
ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 : สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
3. แบบสอบถามนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ข้อมูลที่ได้จะถือเป็นความลับ และผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม จะไม่ส่งผลกระทบต่อท่านและหน่วยงานของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้

นายธีรวุฒิ รักกลาง

นักศึกษาระดับปริญญาโท แขนงวิชาบริหารการศึกษา

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () หน้าข้อความที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพียงข้อเดียว

1. เพศ

() ชาย () หญิง

2. อายุ

() 21 – 30 ปี () 31 – 40 ปี

() 41 – 50 ปี () 51 ปีขึ้นไป

3. ตำแหน่ง

() ผู้บริหารสถานศึกษา () ครู

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี

5. ประสบการณ์ในการทำงาน

() ไม่เกิน 5 ปี () 5 - 10 ปี

() 11 – 20 ปี () มากกว่า 20 ปี

6. ขนาดสถานศึกษา

() ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 499 คน)

() ขนาดกลาง (นักเรียน 500 – 1,499 คน)

() ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500 - 2,499 คน)

() ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ
สถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของ
สถานศึกษา สังกัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ให้ท่านตอบแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน มากที่สุด เพียงข้อเดียว

เกณฑ์ในการพิจารณา

5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา					
1) สถานศึกษามีการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพปัญหา ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม					
2) สถานศึกษามีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โรงเรียนที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียน					
3) สถานศึกษามีการนำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและ หลักสูตรท้องถิ่นมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง/พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา					
4) สถานศึกษามีการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้องเป็น ปัจจุบันที่เอื้อต่อการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
5) สถานศึกษามีการจัดทำข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษา					
6) สถานศึกษามีประชุมชี้แจง สร้างความตระหนักให้แก่ครู บุคลากร เห็นความจำเป็นในการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา					
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
7) สถานศึกษามีเอกสาร/ประชุม/สัมมนาหรือเชิญวิทยากรมาให้ ความรู้เรื่องการจัดทำหลักสูตรในศตวรรษที่ 21					
8) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องความต้องการ ชุมชน และการเปลี่ยนแปลงของสังคมในศตวรรษที่ 21					

สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
9) สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง					
10) สถานศึกษามีการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรแต่ละระดับชั้น / สัดส่วน เวลาเรียน/สาระการเรียนรู้รายปีหรือรายภาคได้อย่างเหมาะสม					
11) สถานศึกษาจัดทำสาระการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระหรือรายวิชา ที่สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21					
12) สถานศึกษาจัดทำคำอธิบายรายวิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ พื้นฐาน และสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้อย่างชัดเจน					
3. การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
13) สถานศึกษากำหนดให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง					
14) สถานศึกษามีการตรวจสอบแผนการจัดการเรียนรู้ของครูก่อน การนำไปใช้จริงทุกภาคเรียน					
15) สถานศึกษามีการวางแผนอบรมการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา ผู้เรียนได้ตรงกับความต้องการของครูและบุคลากร					
16) สถานศึกษามีการวางแผนจัดหาสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ ทันสมัย เหมาะสมต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
17) สถานศึกษามีการเตรียมงบประมาณในการจัดหา/พัฒนาสื่อ เทคโนโลยีอย่างเพียงพอ					
18) สถานศึกษามีการเตรียม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้เพียงพอ					
4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
19) สถานศึกษามีการจัดครูเข้าสอนตรงตามความรู้ ความสามารถ และ วิชาเอก					
20) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี ทักษะในศตวรรษที่ 21 (3R8C)					

สภาพการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
21) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริง และสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง					
22) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาในเรื่องที่สนใจแล้วจัดทำเป็นโครงการ					
23) สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทำงานกับผู้อื่นที่มีความคิดแตกต่างกันได้อย่างสร้างสรรค์					
24) สถานศึกษามีการใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียน					
5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
25) สถานศึกษามีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของหลักสูตรสถานศึกษา					
26) สถานศึกษามีการออกแบบวิธีการวัดและการประเมินผลอย่างหลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้และผู้เรียน					
27) สถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน					
28) สถานศึกษามีการจัดระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงของผู้เรียนอย่างชัดเจน					
29) สถานศึกษามีการกำกับ ติดตาม และประเมินหลักสูตรสถานศึกษาทุกปีการศึกษา					
30) สถานศึกษามีการนำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชนและท้องถิ่น					

การสัมภาษณ์

แนวทางการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

ผู้ให้ข้อมูล.....

ตำแหน่ง.....

วัน เวลา.....

สถานที่.....

แนวประเด็น

1. ท่านเห็นว่าสถานศึกษามีแนวทางการวิเคราะห์บริบทสถานศึกษาอย่างไร ในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นว่าสถานศึกษามีแนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

.....

.....

.....

3. ท่านเห็นว่าสถานศึกษามีแนวทางการวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

.....

.....

.....

4. ท่านเห็นว่าสถานศึกษามีแนวทางการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

.....

.....

.....

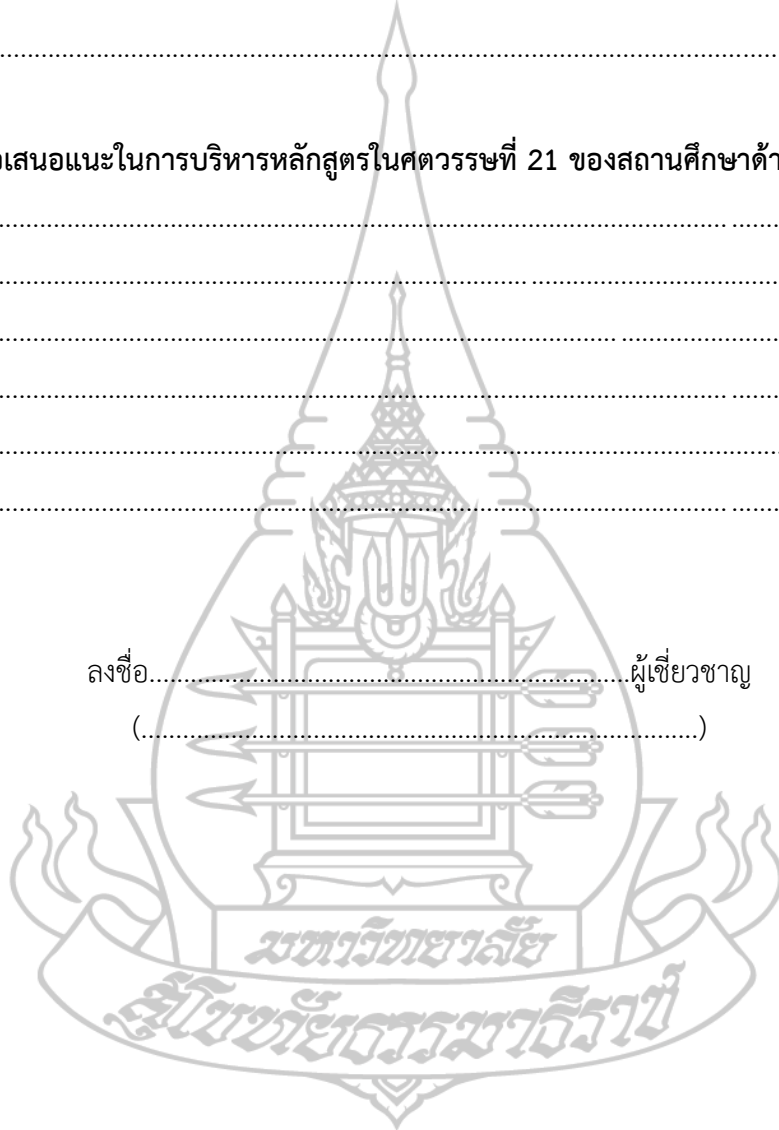
5. ท่านเห็นว่าสถานศึกษาควรมีแนวทางการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร ใน
การบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21

.....
.....
.....

6. ท่านมีข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษาด้านอื่น ๆ อย่างไร

.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ..... ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)

ภาคผนวก ค
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือ

1. ชื่อ นายประสาตร์ เส้าไธสง
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนหนองงูเห่าพิทยาคม ตำบลหนองงูเห่า
 อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมาบตะโกพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสาทรวิทยพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

2. ชื่อ นายศักดิ์ดา บาลศิริ
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านใหม่พิทยาคม ตำบลบ้านใหม่ อำเภอครบุรี
 จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ค.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - 1) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวังรางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - 2) ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองบุญมากพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

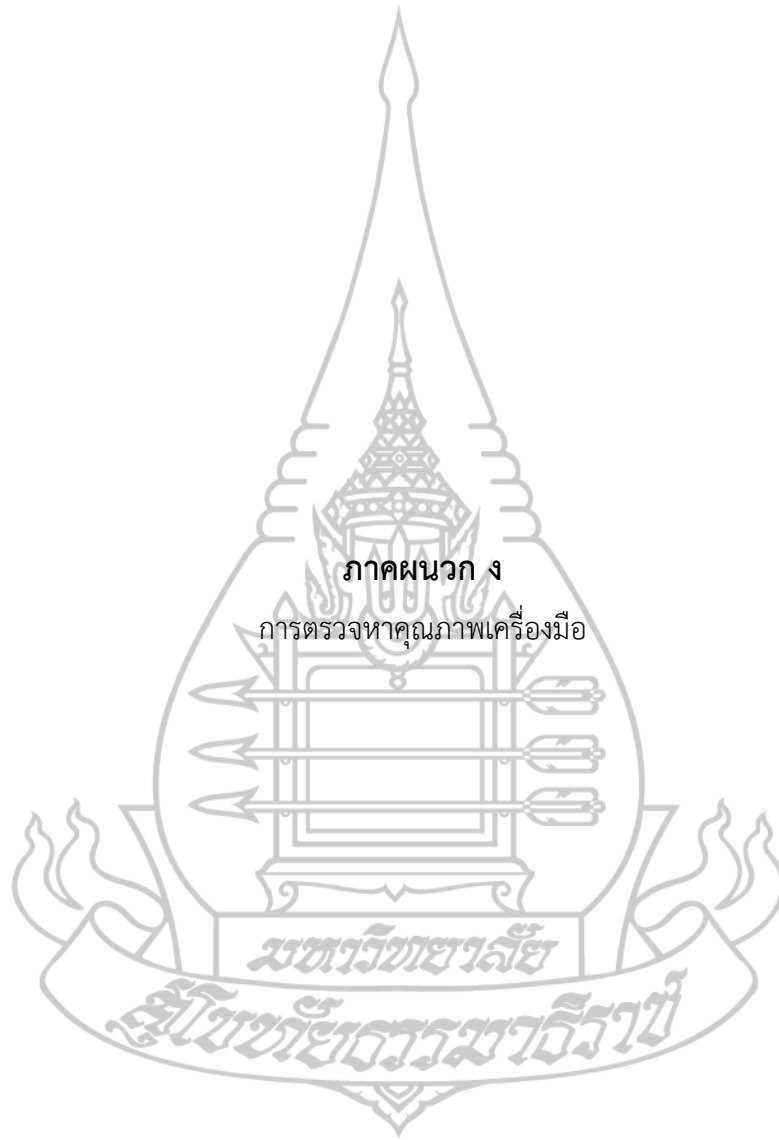
3. ชื่อ นายกันต์พงษ์ อิมจิตรจรัส
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนดอนไพล ตำบลท่าเยี่ยม อำเภอโชคชัย
 จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - 1) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนแทนศิลาพิทยศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัด
 ขอนแก่น
 - 2) รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสูงเนิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญการสัมภาษณ์

1. ชื่อ นายทงค์ เขียวแก้ว
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลประทาย อำเภอประทาย
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประทาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
2. ชื่อ นางพัชรินทร์ หาโกสีย์
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลประทาย อำเภอประทาย
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนประทาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
3. ชื่อ นางพัชรี แดนไธสง
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลประทาย อำเภอประทาย
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการโรงเรียนประทาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

4. ชื่อ ดร.วินุลาศ เจริญชัย
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนสูงเนิน ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาเอก บริหารและพัฒนาการศึกษา (กศ.ด.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสูงเนิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
5. ชื่อ นายณรงค์ แก้วกัญญา
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนสูงเนิน ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (กศ.ม.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนสูงเนิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
6. ชื่อ นายสมมิตร พลดงนอก
- สถานที่ทำงาน โรงเรียนสูงเนิน ตำบลสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา
- วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ภูมิศาสตร์ (วท.บ.)
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- หัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสูงเนิน องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร

7. ชื่อ นายณัฐกฤษณ์ ภูขันธ์
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลเมืองยาง อำเภอเมืองยาง
 จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเมืองยางศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา -
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
8. ชื่อ นายสันติ ศรีคุณแก้ว
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลเมืองยาง อำเภอเมืองยาง
 จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเมืองยางศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา
9. ชื่อ นายสุธา ประภาพิมล
 สถานที่ทำงาน โรงเรียนประทาย ตำบลประทาย อำเภอเฉลิมพระเกียรติ
 จังหวัดนครราชสีมา
 วุฒิการศึกษา ปริญญาโท บริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
 ประสบการณ์หรือความชำนาญ
 - ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนหนองยางพิทยาคม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
 - ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา

ภาคผนวก ง

การตรวจหาคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยสุรินทร์ราชภัฏ

สุรินทร์ราชภัฏราชภัฏ

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
แบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตร
ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำถามข้อที่	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
1. การวิเคราะห์บริบทสถานศึกษา						
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา						
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. การวางแผนเตรียมใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

คำถามข้อที่	คะแนนความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญ			รวม	เฉลี่ย	สรุปผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3			
4. การใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
22	+1	0	+1	2	.67	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5. การประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา						
25	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
26	+1	0	+1	2	.67	ใช้ได้
27	+1	0	+1	2	.67	ใช้ได้
28	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ผลการประเมินค่าอำนาจจำแนก
แบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตร
ของสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

คำถามข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลการวิเคราะห์
1	.71	ใช้ได้
2	.79	ใช้ได้
3	.62	ใช้ได้
4	.56	ใช้ได้
5	.70	ใช้ได้
6	.72	ใช้ได้
7	.60	ใช้ได้
8	.82	ใช้ได้
9	.74	ใช้ได้
10	.55	ใช้ได้
11	.63	ใช้ได้
12	.51	ใช้ได้
13	.44	ใช้ได้
14	.45	ใช้ได้
15	.71	ใช้ได้
16	.52	ใช้ได้
17	.77	ใช้ได้
18	.77	ใช้ได้
19	.51	ใช้ได้
20	.54	ใช้ได้
21	.44	ใช้ได้
22	.46	ใช้ได้
23	.53	ใช้ได้
24	.50	ใช้ได้

คำถามข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ผลการวิเคราะห์
25	.82	ใช้ได้
26	.77	ใช้ได้
27	.77	ใช้ได้
28	.83	ใช้ได้
29	.62	ใช้ได้
30	.67	ใช้ได้

หมายเหตุ

ค่าอำนาจจำแนก (r) .20-1.00

ค่าความเชื่อมั่น .80

ภาคผนวก จ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

มหาวิทยาลัยศรี

นครินทรวิโรฒราชภัฏวชิราวุธวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.957	30

Item-Total Statistics				
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
T1	128.90	144.300	.714	.955
T2	128.80	142.648	.793	.954
T3	128.77	146.185	.615	.956
T4	128.60	147.972	.555	.956
T5	128.73	145.926	.698	.955
T6	128.93	143.513	.718	.955
T7	128.80	147.407	.597	.956
T8	128.77	143.220	.819	.954
T9	128.77	143.426	.738	.955
T10	128.67	147.126	.549	.956
T11	128.63	146.033	.625	.956
T12	128.67	147.678	.511	.957
T13	128.40	150.455	.438	.957

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
T14	128.47	149.844	.453	.957
T15	128.77	145.771	.714	.955
T16	128.60	148.386	.524	.957
T17	128.67	143.816	.774	.955
T18	128.70	141.872	.774	.954
T19	128.80	148.579	.509	.957
T20	128.83	147.385	.544	.956
T21	128.83	148.971	.436	.957
T22	128.87	149.430	.461	.957
T23	128.77	148.254	.528	.956
T24	128.83	146.764	.495	.957
T25	128.83	142.420	.816	.954
T26	128.87	143.223	.773	.955
T27	128.83	143.178	.766	.955
T28	128.80	140.234	.826	.954
T29	128.83	146.282	.620	.956
T30	129.07	146.271	.672	.955

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
ด้าน1	313	2.50	5.00	4.3275	.49738
ด้าน2	313	2.67	5.00	4.3653	.46613
ด้าน3	313	2.83	5.00	4.3429	.49579
ด้าน4	313	2.83	5.00	4.3280	.48423
ด้าน5	313	2.00	5.00	4.1395	.56933
Valid N (listwise)	313				

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
T1	313	1	5	4.24	.770
T2	313	2	5	4.30	.687
T3	313	3	5	4.41	.629
T4	313	3	5	4.47	.610
T5	313	3	5	4.30	.659
T6	313	1	5	4.26	.737
T7	313	1	5	4.25	.734
T8	313	2	5	4.37	.682
T9	313	3	5	4.49	.621
T10	313	3	5	4.46	.609
T11	313	1	5	4.26	.739
T12	313	2	5	4.36	.670
T13	313	2	5	4.45	.664
T14	313	2	5	4.31	.682
T15	313	3	5	4.29	.638
T16	313	3	5	4.40	.654
T17	313	1	5	4.29	.713
T18	313	2	5	4.31	.700
T19	313	3	5	4.27	.656
T20	313	2	5	4.30	.656
T21	313	3	5	4.39	.641
T22	313	3	5	4.37	.658
T23	313	3	5	4.33	.664
T24	313	2	5	4.30	.693
T25	313	2	5	4.20	.702

Descriptive Statistics					
	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
T26	313	2	5	4.19	.748
T27	313	2	5	4.15	.695
T28	313	2	5	4.14	.739
T29	313	2	5	4.10	.727
T30	313	1	5	4.05	.641
Valid N (listwise)	313				

Descriptives									
95% Confidence Interval for									
		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	Mean		Minimum	Maximum
						Lower Bound	Upper Bound		
ด้าน 1	1	148	4.1509	.50220	.04128	4.0693	4.2325	2.67	5.00
1	2	59	4.4944	.44632	.05811	4.3780	4.6107	3.00	5.00
	3	62	4.3790	.49970	.06346	4.2521	4.5059	2.50	5.00
	4	44	4.6250	.26444	.03987	4.5446	4.7054	4.00	5.00
	Total	313	4.3275	.49738	.02811	4.2722	4.3828	2.50	5.00
ด้าน 1	1	148	4.2185	.47811	.03930	4.1408	4.2961	2.83	5.00
2	2	59	4.4209	.43036	.05603	4.3088	4.5331	3.00	5.00
	3	62	4.4785	.46994	.05968	4.3592	4.5978	2.67	5.00
	4	44	4.6250	.25701	.03875	4.5469	4.7031	3.83	5.00
	Total	313	4.3653	.46613	.02635	4.3134	4.4171	2.67	5.00
ด้าน 1	1	148	4.1498	.48591	.03994	4.0708	4.2287	2.83	5.00
3	2	59	4.4576	.47705	.06211	4.3333	4.5819	3.00	5.00
	3	62	4.4866	.48689	.06184	4.3629	4.6102	2.83	5.00
	4	44	4.6364	.26235	.03955	4.5566	4.7161	4.17	5.00
	Total	313	4.3429	.49579	.02802	4.2878	4.3981	2.83	5.00
ด้าน 1	1	148	4.1374	.51166	.04206	4.0543	4.2205	2.83	5.00
4	2	59	4.4209	.46357	.06035	4.3001	4.5417	3.17	5.00
	3	62	4.5349	.36106	.04585	4.4433	4.6266	3.83	5.00

Descriptives									
	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error	95% Confidence Interval for Mean		Minimum	Maximum	
4	44	4.5530	.28478	.04293	4.4664	4.6396	4.00	5.00	
Total	313	4.3280	.48423	.02737	4.2742	4.3819	2.83	5.00	
ด้าน 1	148	3.9122	.54100	.04447	3.8243	4.0000	2.00	5.00	
5	2	59	4.2910	.53300	.06939	4.1521	4.4299	2.83	5.00
3	62	4.2742	.59834	.07599	4.1222	4.4261	2.17	5.00	
4	44	4.5114	.28845	.04348	4.4237	4.5991	4.00	5.00	
Total	313	4.1395	.56933	.03218	4.0762	4.2028	2.00	5.00	

ANOVA						
		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
ด้าน1	Between Groups	10.317	3	3.439	15.892	.000
	Within Groups	66.867	309	.216		
	Total	77.184	312			
ด้าน2	Between Groups	7.135	3	2.378	12.116	.000
	Within Groups	60.656	309	.196		
	Total	67.792	312			
ด้าน3	Between Groups	11.365	3	3.788	17.919	.000
	Within Groups	65.328	309	.211		
	Total	76.693	312			
ด้าน4	Between Groups	10.770	3	3.590	17.781	.000
	Within Groups	62.388	309	.202		
	Total	73.158	312			

ด้าน5	Between	16.212	3	5.404	19.664	.000
	Groups					
	Within Groups	84.919	309	.275		
	Total	101.130	312			

Multiple Comparisons

LSD

Dependent Variable	(i)	(j)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
ด้าน1	1	2	-.34345*	.07162	.000	-.4844	-.2025
		3	-.22813*	.07037	.001	-.3666	-.0897
		4	-.47410*	.07988	.000	-.6313	-.3169
	2	1	.34345*	.07162	.000	.2025	.4844
		3	.11532	.08461	.174	-.0512	.2818
		4	-.13065	.09266	.160	-.3130	.0517
	3	1	.22813*	.07037	.001	.0897	.3666
		2	-.11532	.08461	.174	-.2818	.0512
		4	-.24597*	.09170	.008	-.4264	-.0655
	4	1	.47410*	.07988	.000	.3169	.6313
		2	.13065	.09266	.160	-.0517	.3130
		3	.24597*	.09170	.008	.0655	.4264
ด้าน2	1	2	-.20244*	.06822	.003	-.3367	-.0682
		3	-.26003*	.06703	.000	-.3919	-.1281
		4	-.40653*	.07608	.000	-.5562	-.2568
	2	1	.20244*	.06822	.003	.0682	.3367
		3	-.05759	.08058	.475	-.2161	.1010
		4	-.20410*	.08825	.021	-.3777	-.0304

Dependent Variable	(I) ขนาด	(J) ขนาด	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval	
						Lower Bound	Upper Bound
	3	1	.26003*	.06703	.000	.1281	.3919
		2	.05759	.08058	.475	-.1010	.2161
		4	-.14651	.08734	.094	-.3184	.0253
	4	1	.40653*	.07608	.000	.2568	.5562
		2	.20410*	.08825	.021	.0304	.3777
		3	.14651	.08734	.094	-.0253	.3184
ด้าน3	1	2	-.30785*	.07079	.000	-.4472	-.1686
		3	-.33678*	.06956	.000	-.4737	-.1999
		4	-.48659*	.07895	.000	-.6419	-.3312
	2	1	.30785*	.07079	.000	.1686	.4472
		3	-.02893	.08363	.730	-.1935	.1356
		4	-.17874	.09159	.052	-.3590	.0015
	3	1	.33678*	.06956	.000	.1999	.4737
		2	.02893	.08363	.730	-.1356	.1935
		4	-.14980	.09064	.099	-.3281	.0285
	4	1	.48659*	.07895	.000	.3312	.6419
		2	.17874	.09159	.052	-.0015	.3590
		3	.14980	.09064	.099	-.0285	.3281
ด้าน4	1	2	-.28352*	.06918	.000	-.4196	-.1474
		3	-.39756*	.06798	.000	-.5313	-.2638
		4	-.41564*	.07716	.000	-.5675	-.2638
	2	1	.28352*	.06918	.000	.1474	.4196
		3	-.11404	.08172	.164	-.2748	.0468
		4	-.13213	.08950	.141	-.3082	.0440

Dependent Variable	(I)	(J)	Mean Difference (I-J)	Std. Error	Sig.	95% Confidence Interval		
						Lower Bound	Upper Bound	
3	ขนาด	1	.39756*	.06798	.000	.2638	.5313	
		2	.11404	.08172	.164	-.0468	.2748	
		4	-.01808	.08857	.838	-.1924	.1562	
4	ขนาด	1	.41564*	.07716	.000	.2638	.5675	
		2	.13213	.08950	.141	-.0440	.3082	
		3	.01808	.08857	.838	-.1562	.1924	
ด้าน5	1	2	-.37880*	.08071	.000	-.5376	-.2200	
		3	-.36203*	.07931	.000	-.5181	-.2060	
		4	-.59920*	.09002	.000	-.7763	-.4221	
	2	ขนาด	1	.37880*	.08071	.000	.2200	.5376
			3	.01677	.09534	.861	-.1708	.2044
			4	-.22040*	.10442	.036	-.4259	-.0149
	3	ขนาด	1	.36203*	.07931	.000	.2060	.5181
			2	-.01677	.09534	.861	-.2044	.1708
			4	-.23717*	.10334	.022	-.4405	-.0338
	4	ขนาด	1	.59920*	.09002	.000	.4221	.7763
			2	.22040*	.10442	.036	.0149	.4259
			3	.23717*	.10334	.022	.0338	.4405

*. The mean difference is significant at the 0.05 level.

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อสกุล	นายธีรภูมิ รักกลาง
วัน เดือน ปี เกิด	26 เมษายน 2538
สถานที่เกิด	อำเภอปรางค์ชัย จังหวัดนครราชสีมา
ที่อยู่ปัจจุบัน	148 ม.6 ต.บ่อปลาทอง อ.ปรางค์ชัย จ.นครราชสีมา 30150
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (ไทยคดีศึกษา) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2559 ครุศาสตรบัณฑิต (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2560 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา พ.ศ. 2562 ศึกษาศาสตรบัณฑิต (การแนะแนว) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. 2563 ศิลปศาสตรบัณฑิต (สื่อสารมวลชน) มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2564
ประวัติการทำงาน	1. ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านบุตะโก อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมาเขต 3 (1 ตุลาคม 2561 ถึง 30 มกราคม 2563) 2. ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (3 กุมภาพันธ์ 2563 ถึง 2 กุมภาพันธ์ 2565) 3. ตำแหน่ง ครู โรงเรียนหนองงูเห่ล้อมพิทยาคม อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (3 กุมภาพันธ์ 2565 ถึง ปัจจุบัน)